

**საქართველოს კლიმატის ცვლილების 2030 წლის სტრატეგიის
2024-2025 წლების სამოქმედო გეგმა**

სამოქმედო გეგმა მომზადებულია საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 20 დეკემბრის №629 დადგენილების „პოლიტიკის დოკუმენტების შემუშავების, მონიტორინგისა და შეფასების წესის დამტკიცების შესახებ“ შესაბამისად. სექტორების მიხედვით, გავლენის ინდიკატორის ისტორიული და საბაზისო მაჩვენებლები აღებულია 1990-2015 წლების საქართველოს საბურთის აირების ეროვნული ინვენტარიზაციიდან. „პროგნოზი საბაზისო სცენარით“ დათვლილია სხვადასხვა მოდელში და აგრეგირებულია LEAP მოდელში. ის უფლისხმობს ინდიკატორის მოსალოდნელ მაჩვენებელს ინტერვენციის არგანზორციელების შემთხვევაში, რომელსაც დარდება ინდიკატორის სასურველი „საბოლოო სამიზნე მაჩვენებელი“. ამოცანის შედეგის ინდიკატორის „საბაზისო“ მაჩვენებელში იგულისხმება ბოლო მონაცემი, რომელიც არსებობს, და რომელსაც ედრება ამოცანის შედეგის ინდიკატორის შუალედური და საბოლოო სამიზნე მაჩვენებლები. დამატებითი ინფორმაციისთვის დაშვებებისა და მეთოდოლოგიის შესახებ, იხილეთ კლიმატის ცვლილების სტრატეგიის IV დანართი. მიუხედავად იმისა, რომ კლიმატის სამოქმედო გეგმაში ბევრი აქტივობა ხორციელდება კერძო სექტორის მიერ, ისინი ხორციელდება საჯარო სექტორის მალაღი ჩართულობით და საჯარო მოსამსახურეების ძალისხმევით. ბიუჯეტის ნაწილში შესულია მხოლოდ პირდაპირი, დამატებითი ხარჯების სავარაუდო ოდენობა. შესაბამისად, ბიუჯეტში არაა მითითებული არაპირდაპირი ხარჯები, მათ შორის, საჯარო მოსამსახურეების მიერ დათმობილი დრო. კლიმატის ცვლილების შერბილების ღონისძიებების სპეციფიკიდან გამომდინარე, რაც შემთხვევაში მითითებულია კერძო სექტორის მხრიდან ინვესტიციები, თუმცა ეს თანხები არ არის შეტანილი კლიმატის ცვლილების სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის ჯამურ ბიუჯეტში.

ხელვა		2030 წლისთვის (2021 წმინანლის ეროვნულ დონეზე განსაზღვრული წვლილის განახლებული დოკუმენტის მიხედვით), 1990 წლის მაჩვენებელთან შედარებით, საბურთის აირების ემისიის 35%-თ შემცირება.											
მიზანი 1		2030 წლისთვის, საბაზისო სცენარით გათვალისწინებულ პროგნოზებთან შედარებით, ენერჯის გენერაციისა და გადაცემის სექტორში, საბურთის აირების ემისიების 15%-თ შემცირება.											
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზნებთან		მდგრადი განვითარების მიზნები 1, 2, 3, 7, 9, 11											
გავლენის ინდიკატორი 1.1:	ენერჯის გენერაციის და გადაცემის სექტორიდან საბურთის აირების ემისიების რაოდენობა (კტ CO ₂ ეკვ.)		ისტორიული	საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	პროგნოზი საბაზისო სცენარით	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო				
		წელი	1990	2015	2024	2028	2030	2030	2030 წელს საბურთის აირების ეროვნული ინვენტარიზაცია				
		მაჩვენებელი	19,855	3,654	4,425	5,212	6,691	5,687 (-15%)					
გავლენის ინდიკატორი 1.2:	იმ მოსახლეობის პროპორციული ოდენობა, რომელიც ძირითადად იყენებს ენერჯის სუფთა წყაროებსა და ტექნოლოგიებს								დადასტურების წყარო				
		წელი	2018	2022	2026	2028	2030	საქართველოს მრავალკლასტერული ინდიკატორული კვლევა (MICS)					
		მაჩვენებელი	92,1%	93%	96%	97%	98%						
ამოცანა 1.1		განახლებადი ენერჯის (ქარის, მზის, ჰიდრო, ბიომასის) წარმოების ხელშეწყობა											
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.1.1:	განახლებადი ენერჯის წილი საქართველოს ელექტროენერჯის წარმოებაში		საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო				
		წელი	2018	2022	2024	2026	2028	2030	საქართველოს გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიანი გეგმა				
		მაჩვენებელი	78%	72%	76%	82%	85%	87%					
რისკი	მოსახლეობის პროტესტების გამო სამშენებლო კომპანიების/ინვესტორების მიერ სამუშაოების შეფერხება/გაუქმება; პანდემიის გამო პროექტების ფარგლებში საჭირო კვლევების ჩატარების შეფერხება (მათ შორის, უცხოელ ექსპერტთა ჯგუფის მობილიზაცია); პოსტ პანდემიური ფინანსური კრიზისი												
აქტივობა	მოკლე აღწერა	კავშირი საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმებასთან და მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG)	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	დადასტურების წყარო	პასუხისმგებელი უწყება	პარტნიორი უწყება	შესრულებ ის ვადა	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
									სახელმწიფო		სხვა		დეფიციტი
									ოდენობა	კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
1.1.1. ქარის ენერჯიდან ელექტროენერჯის გამომუშავების ტექნიკური და პროცედურული მხარდაჭერის სამუშაოები.	2026 წლამდე მოიცავს ქარის ელექტროსადგურების მშენებლობას ჯამური დადგმული სიმძლავრით: 28 მგვტ. 2030 წლამდე მოიცავს შემდეგი ქარის ელექტროსადგურების მშენებლობას: იმერეთი 1-100 მგვტ. თბილისი-28 მგვტ. რუისი+ზესტაფონი+ფარავანი-206 მგვტ. კასპი-80 მგვტ. (შენიშვნა: აღსანიშნავია, რომ 2021-2023 წლების სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული ქსელების მშენებლობა გადავადდა, სადგურები, რომლებიც აქტივობის გრაფაშია მოცემული 2030 წლამდეა გაწერილი,	2009/28/EC დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 7 (ხელმისაწვდომი და სუფთა ენერჯია); SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება).	2026 წლამდე აშენებულია ქარის ელექტრო სადგურები ჯამური დადგმული სიმძლავრით: 28 მგვტ	საქართველოს გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიანი გეგმა	ევროპის და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	სს „საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი“	2025 IV კვარტალი	1 543 860 000 ლარი (571,8 მლნ აშშ დოლარი)	სახელმწიფო	სხვა	დეფიციტი		
								1 543 860 000 ლარი (571,8 მლნ აშშ დოლარი) (ინვესტიცია)		სს „უსასრულო ენერჯია“ სს „კავკასიის ქარის კომპანია“ სს „კინდ ფაუერ“ სს „კავკასიის ქარის კომპანია“			

	ხოლო გეგმის პერიოდში მოხდება მხოლოდ გარკვეული ნაწილის აშენება, შესაბამისად აქტივობაში გაწერილი სიმძლავრე არ ემთხვევა შედეგის ინდიკატორს)												
1.1.2. მზის ენერჯიდან ელექტროენერჯის გამომუშავების ტექნიკური და პროცედურული მხარდაჭერის სამუშაოები.	2026 წლამდე მოიცავს შემდეგი მზის ელექტროსადგურების მშენებლობას: მარნეული - 68 მგვტ. ჯამური დადგმული სიმძლავრით: 68 მგვტ 2030 წლამდე მოიცავს შემდეგი მზის ელექტროსადგურების მშენებლობას: უდაბნო -6.8 მგვტ.	2009/28/EC დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 7 (ხელმისაწვდომი და სუფთა ენერჯია); SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება).	2026 წლამდე აშენებულია მზის ელექტროსადგურები ჯამური დადგმული სიმძლავრით: 68 მგვტ	საქართველოს გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიანი გეგმა	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	სს „საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი“	2025 წ. IV კვარტალი	120 276 900 ლარი (44,547 მლნ აშშ დოლარი)			120 276 900 ლარი (44,547 მლნ აშშ დოლარი) (ინვესტიცია)	შპს „ქართლი ჯენერეიშენი“ შპს „საქართველოს მზის კომპანია“	
1.1.3. ჰიდროელექტროსადგურების ტექნიკური და პროცედურული მხარდაჭერის სამუშაოები.	2026 წლამდე მოიცავს შემდეგი ჰიდროელექტროსადგურების მშენებლობას: მტკვარი-54,1 მგვტ. სტორი 1-33,6 მგვტ. ჯამური დადგმული სიმძლავრით: 87,7 მგვტ. 2030 წლამდე მოიცავს შემდეგი მზის ელექტროსადგურების მშენებლობას: სამყურისწყალი 2-26,28 მგვტ. მეტეხი 1-36,70 მგვტ. ლები-14,34 მგვტ. ზოტი ჰესების კასკადი-46,063 მგვტ. (შენიშვნა: აღსანიშნავია, რომ რომ 2021-2023 წლების სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული ჰესების მშენებლობა გადავადდა. სადგურები, რომლებიც აქტივობის გრაფაშია მოცემული 2030 წლამდეა გაწერილი, ხოლო გეგმის პერიოდში მოხდება მხოლოდ გარკვეული ნაწილის აშენება, შესაბამისად აქტივობაში გაწერილი სიმძლავრე არ ემთხვევა შედეგის ინდიკატორს)	2009/28/EC დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 7 (ხელმისაწვდომი და სუფთა ენერჯია); SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება).	2026 წლამდე აშენებულია ჰიდრო ელექტრო სადგურები დადგმული სიმძლავრით: 87,7 მგვტ.	საქართველოს გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიანი გეგმა	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	სს „საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი“	2025 წ. IV კვარტალი	923 940 000 ლარი (342,2 მლნ აშშ დოლარი)			923 940 000 ლარი (342,2 მლნ აშშ დოლარი) (ინვესტიცია)	შპს „მტკვარი ჰესი“ შპს „სტორი“ შპს „ფერი“ შპს „ფაზისი ენერჯი და იენუგენი“ შპს „ფაზისი ენერჯი და იენუგენი“ სს „ზოტი ჰიდრო“	

1.1.4. 200 მგვტ.სთ ენერჯის შემნახველი ბატარეის სისტემის (BESS) მონტაჟი ქსანის ქვესადგურზე.	BESS ენერჯის შემნახველი ბატარეების სისტემა მხარს დაუჭერს ქსელში მეტი ცვალებადი განახლებადი ენერჯის წყაროების ინტეგრაციას. BESS საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემას საშუალებას მისცემს შეინახოს სუფთა ენერჯია და გამოიყენოს იგი ქსელის სტაბილურობისთვის.	2009/28/EC დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა: SDG 5 (გენდერული თანასწორობა) SDG 7 (ხელმისაწვდომი და სუფთა ენერჯია); SDG 13 (კლიმატის ცვლილების საწინააღმდეგო ქმედებები); SDG 16 (მშვიდობა, სამართლიანობა, ძლიერი ინსტიტუტები)	2026 წლამდე ქსანში დამონტაჟებულია 200 მგვტ.სთ ენერჯის შემნახველი ბატარეის სისტემა (BESS)	ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევა	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“	2025 წ. IV კვარტალი	337 500 000 ლარი (125 მილიონი აშშ დოლარი)			337 500 000 ლარი (125 მილიონი აშშ დოლარი)	აზიის განვითარების ბანკი (ADB)	
ამოცანა 1.2													
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.2.1:	თბოსადგურებში ელექტროენერჯის გამომუშავების ეფექტიანობის მაჩვენებელი			საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო			
	წელი	2018	2022	2024	2026	2028	2030	საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური (საქართველოს ენერჯეტიკული ბალანსი)					
	მაჩვენებელი	44%	45%	48%	48%	49%	50%-ზე მეტი						
რისკი	ფინანსური რესურსების ნაკლებობა												
აქტივობა	მოკლე აღწერა	კავშირი საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმებასთან და მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG)	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	დადასტურების წყარო	პასუხისმგებელი უწყება	პარტნიორი უწყება	შესრულების ვადა	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
									სახელმწიფო	სხვა	დეფიციტი		
									ოდენობა	კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
1.2.1. ახალი კომბინირებული თბოელექტროსადგური გარდაბანი 3-ის მშენებლობა	ამენდება გარდაბანი 3 - კომბინირებულ ციკლზე მომუშავე გაზის თბოელექტროსადგური . (შენიშვნა: გარდაბანი 3 ის ბიუჯეტი ჯერჯერობით არ არის ცნობილი, კვლევის ეტაპზეა)	SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა) SDG 7 (ხელმისაწვდომი და სუფთა ენერჯია); SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება).	2026 წლამდე ამენებულა ერთი კომბინირებულ ციკლზე მომუშავე თბოელექტროსადგური	სს "საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის" წლიური ანგარიში	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	სს "საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია"	2025 წ. IV კვარტალი	დასაზუსტებელია ¹				სს "საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია"	
ამოცანა 1.3.													
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.3.1.	საქართველოს ენერჯის სისტემის დადგმულ სიმძლავრეში განახლებადი ენერჯის (ქარის და მზის სადგურების) წილი			საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო				
	წელი	2019	2022	2024	2026	2028	2030	საქართველოს გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიანი გეგმა					
	მაჩვენებელი	0.5%	0.6%	7.1%	12.2%	10.6%	18.2%						
რისკი	მოსახლეობის პროტესტების გამო სამშენებლო კომპანიების/ინვესტორების მიერ სამუშაოების შეფერხება/გაუქმება; პანდემიის გამო პროექტების ფარგლებში საჭირო კვლევების ჩატარების შეფერხება (მათ შორის, უცხოელ ექსპერტთა ჯგუფის მობილიზაცია)												
აქტივობა	მოკლე აღწერა	კავშირი საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმებასთან და მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG)	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	დადასტურების წყარო	პასუხისმგებელი უწყება	პარტნიორი უწყება	შესრულების ვადა	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
									სახელმწიფო	სხვა	დეფიციტი		
									ოდენობა	კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
1.3.1. საქართველოს გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიანი გეგმის განხორციელება ელექტროგადამცემის კომპანიებისთვის.	ეროვნული გადაცემის სისტემების ინფრასტრუქტურის გაძლიერება, არსებული პრობლემების მოგვარება, სამომავლო გამოწვევებზე	SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 7 (ხელმისაწვდომი და სუფთა ენერჯია); SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება).	2026 წლამდე ამენებულა/ და გაძლიერებულია/ გარემონტებულია 1800 მგვტ. სიმძლავრის ქვესადგური	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს წლიური ანგარიში	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“	2025 წ. IV კვარტალი	2 066 978 196,50 ლარი (590,565,199 ევრო)	224 360 500,00 ლარი (64,103,000.0 ევრო)	24 14	1 842 617 696,50 ლარი (526,462,199 ევრო) (სესხი, გრანტი)	მსოფლიო ბანკი (WB) გერმანიის რეკონსტრუქციის საკრედიტო ბანკი (KfW) ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების	

¹ ვინაიდან პროექტი კვლევის ეტაპზეა, კონკრეტული ბიუჯეტი ამ ეტაპზე განსაზღვრული არ არის.

	რეაგირება და ქსელის შესაძლებლობების განხორციელება, მათ შორის, განახლებადი ენერჯის წყაროების (ქარისა და მზის) ინტეგრაცია ქსელში.		2026 წლამდე აშენებული ან/და გაძლიერებულია/ გარემონტებულია 800კმ. სიგრძის ელექტროგადამცემი ხაზები;										ბანკი (EBRD)	
ამოცანა 1.4.			ენერჯეტიკის სფეროში ახალი პოლიტიკის დოკუმენტების და კანონმდებლობის შემუშავება											
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.4.1.	ენერჯეტიკის სფეროში შემუშავებული, დაინტერესებულ მხარეებთან განხილული და შეთანხმებული, ინიცირებული ახალი პოლიტიკის დოკუმენტების, კანონებისა და კანონქვემდებარე აქტების რაოდენობა		საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო					
		წელი	2020	2022	2024	2026	2028	2030	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ყოველწლიური ანგარიში					
		მაჩვენებელი	7	9	12	20	26	30-ზე მეტი						
რისკი	აღამიანური რესურსის ნაკლებობა, პოლიტიკური ან სხვა გარე ფაქტორების გამო განსაზღვრულ დროში დოკუმენტების არ მიღება													
აქტივობა	მოკლე აღწერა	კავშირი საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმებასთან და მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG)	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	დადასტურების წყარო	პასუხისმგებელი უწყება	პარტნიორი უწყება	შესრულების ვადა	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო					
									სახელმწიფო		სხვა		დეფიციტი	
									ოდენობა	კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია		
1.4.1. საქართველოს ენერჯეტიკის და კლიმატის ეროვნული ინტეგრირებული გეგმა	ენერჯეტიკისა და კლიმატის ეროვნული ინტეგრირებული გეგმა აგებულია არსებული ეროვნული სტრატეგიებისა და გეგმების საფუძველზე. გეგმაში მოცემულია არსებული ენერჯეტიკული სისტემის და ენერჯეტიკისა და კლიმატის პოლიტიკის მიმოხილვა, განხილულია ეროვნული მიზნები და ამოცანები ენერჯეტიკული კავშირის ხუთი ძირითადი მიმართულებისთვის და შესაბამისი პოლიტიკა და ზომები, რომლებიც განსაზღვრულია აღნიშნული მიზნების მისაღწევად. გეგმა მოიცავს 2030 წლამდე პერიოდს და 2050 წლამდე ხედვას.	2009/28/EC და 2012/27/EU დირექტივების განხორციელების ხელშეწყობა SDG 7 (ხელმისაწვდომი და სუფთა ენერჯია); SDG 9 (მრეწველობა, ინოვაცია და ინფრასტრუქტურა) SDG 13 (კლიმატის ცვლილების საწინააღმდეგო ქმედებები)	2024 წლის ბოლომდე დამტკიცებულია საქართველოს ენერჯეტიკის და კლიმატის ეროვნული ინტეგრირებული გეგმა	ევროკავშირისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს წლიური ანგარიში	ევროკავშირისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო		2024 წ. IV კვარტ.	198,000.0 ლარი			198,000.0 ლარი (გრანტი)	ევროკავშირი (EU) შვედეთის მთავრობ გაეროს განვითარების პროგრამა (UNDP) შვედეთის შტატების საერთაშორისო განვითარების სააგენტო (USAID)		

<p>1.4.2 საქართველოს მწვანე ეკონომიკის განვითარებისთვის ერთიანი გრძელვადიანი მულტისექტორული სტრატეგიული დოკუმენტების შემუშავება.</p>	<p>მწვანე ზრდის სტრატეგიის და სამოქმედო გეგმის შემუშავება, რომელიც დაეფუძნება მდგრადი ეკონომიკური განვითარების მოდელს და უზრუნველყოფს ეკონომიკური ზრდის „მწვანე ზრდის“ პრინციპებთან თანხვედრაში მოყვანას. სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა ხელს შეუწყობს ინოვაციური და სუფთა საწარმოო პრაქტიკების განვითარებას, ბუნებრივი რესურსების უფრო ეფექტურ და მდგრად მართვას, დაბინძურებისა და გარემოზე მავნე ზემოქმედების მინიმუმამდე შემცირებას, კლიმატის ცვლილებისადმი მდედგობის გაზრდას.</p>	<p>SDG 6, (სუფთა წყალი და სანიტარია) SDG 7(ხელმისაწვდომი და სუფთა ენერჯია); SDG 8(ღირსეული სამუშაო ეკონომიკური ზრდა) SDG 9(მრეწველობა, ინოვაცია და ინფრასტრუქტურა) SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება); SDG 13 (კლიმატის ცვლილების საწინააღმდეგო ქმედებები); SDG 14, (ოკეანისა და ზღვის რესურსები); SDG 15(დედამიწის ეკოსისტემები)</p>	<p>2026 წლამდე შემუშავებულია და დამტკიცებულია საქართველოს მწვანე ზრდის სტრატეგია</p> <p>2026 წლამდე შემუშავებულია და დამტკიცებულია საქართველოს მწვანე ზრდის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმა</p>	<p>ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების წლიური ანგარიში</p>	<p>ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო</p>		<p>2025 წ. IV კვარტ.</p>	<p>ტექნიკური დახმარება</p>		<p>არამატერიალური დახმარება</p>	<p>მსოფლიო ბანკი (WB)</p>																														
<p>1.4.3. მწვანე წყალბადის სტრატეგიის, სამოქმედო გეგმისა და გზამკვლევის შემუშავება</p>	<p>აქტივობა გულისხმობს 4 ძირითადი მიმართულებით ღონისძიებების განხორციელებას:</p> <p>1) მწვანე წყალბადი ხელშეწყობი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება;</p> <p>2) წყალბადის პოტენციალის თანხვედრაში მოყვანა კლიმატის ცვლილებისა და ენერგეტიკის მიმართულებით არსებულ საერთაშორისო ვალდებულებებთან;</p> <p>3) მწვანე წყალბადის განვითარებისთვის ხელშეწყობი საკანონმდებლო ჩარჩოს დანერგვა;</p> <p>4) წიაღისეული რესურსის ინდუსტრიის მწვანე წყალბადთან ადაპტაციის ხელშეწყობა</p>	<p>SDG 7 (ხელმისაწვდომი და სუფთა ენერჯია); SDG 9 მრეწველობა, ინოვაცია და ინფრასტრუქტურა) SDG 13 (კლიმატის ცვლილების საწინააღმდეგო ქმედებები);</p>	<p>2026 წლამდე შემუშავებულია და დამტკიცებულია მწვანე წყალბადის სტრატეგია</p> <p>2026 წლამდე შემუშავებულია და დამტკიცებულია მწვანე წყალბადის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმა</p> <p>2026 წლამდე შემუშავებულია და დამტკიცებულია მწვანე წყალბადის სტრატეგიის გზამკვლევი</p>	<p>ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების წლიური ანგარიში</p>	<p>ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო</p>	<p>საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია; სსიპ ნავთობისა და გაზის სახელმწიფო სააგენტო; საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია (სემეკი); საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა (სსე); სს საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდი; საქართველოს ენერგეტიკული ბირჟა;</p>	<p>2025 წ. IV კვარტ.</p>	<p>6 888 824,05 ლარი (1,775,000 აშშ დოლარი+ 797,833 ევრო)</p>		<p>6 888 824,05 ლარი (1,775,000 აშშ დოლარი+ 797,833 ევრო)</p>	<p>გერმანიის რეკონსტრუქციის საკრედიტო ბანკი (KfW) აზიის განვითარების ბანკი (ADB)</p>																														
<p>მიზანი 2</p>			<p>2030 წლისთვის, საბაზისო სცენარით გათვალისწინებულ პროგნოზებთან შედარებით, ტრანსპორტის სექტორში, სათბურის აირების ემისიების 15%-ით შემცირება.</p>																																						
<p>კავშირი მდგრადი განვითარების მიზნებთან</p>			<p>მდგრადი განვითარების მიზნები 3, 8, 11</p>																																						
<p>გავლენის ინდიკატორი 2.1:</p>	<p>ტრანსპორტის სექტორიდან სათბურის აირების ემისიების რაოდენობა (გგ CO₂ ეკვ.)</p>	<table border="1"> <tr> <td></td> <td>ისტორიული</td> <td>საბაზისო</td> <td>საშუალოვადიანი სამიზნე</td> <td>საშუალოვადიანი სამიზნე</td> <td>პროგნოზი საბაზისო სცენარით</td> <td>საბოლოო სამიზნე</td> <td>დადასტურების წყარო</td> </tr> <tr> <td>წელი</td> <td>1990</td> <td>2015</td> <td>2024</td> <td>2028</td> <td>2030</td> <td>2030</td> <td rowspan="2">2030 წელს სათბურის აირების ეროვნული ინვენტარიზაცია</td> </tr> <tr> <td>მაჩვენებელი</td> <td>3,823</td> <td>4,139</td> <td>4,563</td> <td>5,257</td> <td>7,110</td> <td>< 6,044 (-15%)</td> </tr> </table>		ისტორიული	საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	პროგნოზი საბაზისო სცენარით	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო	წელი	1990	2015	2024	2028	2030	2030	2030 წელს სათბურის აირების ეროვნული ინვენტარიზაცია	მაჩვენებელი	3,823	4,139	4,563	5,257	7,110	< 6,044 (-15%)																
	ისტორიული	საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	პროგნოზი საბაზისო სცენარით	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო																																		
წელი	1990	2015	2024	2028	2030	2030	2030 წელს სათბურის აირების ეროვნული ინვენტარიზაცია																																		
მაჩვენებელი	3,823	4,139	4,563	5,257	7,110	< 6,044 (-15%)																																			
<p>ამოცანა 2.1</p>			<p>დაბალი და ნულოვანი ემისიის მქონე და ტექნიკურად გამართული კერძო ავტომობილების წილის გაზრდა ავტოპარკში</p>																																						

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 2.1.1:	ელექტრომობილების წილი საქართველოში რეგისტრირებულ ავტოპარკში		საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო					
	წელი	2019	2022	2024	2026	2028	2030	სატრანსპორტო საშუალების სარეგისტრაციო მონაცემთა ბაზა						
	მაჩვენებელი	0.14%	0.5%	1%	2%	3%	5%							
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 2.1.2:	პირიდიული ავტომობილების წილი საქართველოში რეგისტრირებულ ავტოპარკში		საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საბოლოო მიზანი	დადასტურების წყარო					
	წელი	2019	2022	2024	2026	2028	2030	სატრანსპორტო საშუალების სარეგისტრაციო მონაცემთა ბაზა						
	მაჩვენებელი	4.91%	5.5%	6.7%	9.8%	15%	20%							
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 2.1.3:	პირველად ტექნიკურ ინსპექტირებაზე დასარეგულირებელი ავტომობილების პროცენტული წილი		საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო					
	წელი	2019	2022	2024	2026	2028	2030	პერიოდული ტექნიკური ინსპექტირების (PTI) ცენტრების მონაცემთა ბაზა						
	მაჩვენებელი	55%	54%	50%	45%	40%	30%							
რისკი	პანდემიით გამოწვეული შემცირებული სახელმწიფო ფინანსური რესურსების გამო ელექტრომობილების წამახალისებელი ზომების ვერ გატარება; ხელმისაწვდომი და მაღალი დაფარვის მეორადი ელექტრომობილების ბაზრის ვერ განვითარება; მოსახლეობის შემოსავლების შემცირების გამო ავტომობილების ტექნიკური გამართვისთვის საჭირო ხარჯების გაღების/ახალი ავტომობილის შეძენის ფინანსური შესაძლებლობის შემცირება.													
აქტივობა	მოკლე აღწერა	კავშირი საქართველო-ევროკავშირის ასოციაციის შესახებ შეთანხმებასთან და მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG)	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	დადასტურების წყარო	პასუხისმგებელი უწყება	პარტნიორი უწყება	შესრულების ვადა	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო	სახელმწიფო	სხვა	დეფიციტი		
										ოღონობა	კოდი	ოღონობა	ორგანიზაცია	
2.1.1. ტექნიკური ინსპექტირება გაუვლელი სატრანსპორტო საშუალებების გამოსავლენად მუნიციპალიტეტების მიერ შესყიდული სახელმწიფო საწარმო ნიშნის ამომცნობი ე.წ. „ჭკვიანი კამერა“ ვიდეომეთვალყურეობის ერთიან ქსელში ჩართვა	მუნიციპალიტეტების მიერ შესყიდული სახელმწიფო საწარმო ნიშნის ამომცნობი ე.წ. „ჭკვიანი კამერების“ შსს-ს ვიდეომეთვალყურეობის ერთიან ქსელში ჩართვა	2009/28/EC დირექტივის მხარდაჭერის განხორციელება; SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა).	2026 წლამდე მუნიციპალიტეტების მიერ შესყიდული 64 ვიდეოკამერა ოპერირებს და ჩართულია შსს-ს ერთიან ქსელში	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს წლიური ანგარიში	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	შესაბამისი ადგილობრივი მუნიციპალიტეტები	2025 წ. IV კვარტ.	ადმინისტრაციული ხარჯი						
2.1.2. სატრანსპორტო საშუალებების გამონაბოლქვის გზებზე კონტროლი.	აქტივობა გულისხმობს ავტომობილებიდან გამონაბოლქვის დონის კონტროლის ტექნიკური მექანიზმის დანერგვას და აღსრულებას.	2009/28/EC დირექტივის მხარდაჭერის განხორციელება; SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა).	2026 წლამდე ქალაქებში ფოთი, ზუგდიდი და გორი მოქმედებს ავტომობილის გამონაბოლქვის გამზომი საველე საზომი მოწყობილობით აღჭურვილი თითო ეკიპაჟი.	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წლიური ანგარიში	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო.	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო სსიპ „სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტო“ სსდ „გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი“	2025 წ. IV კვარტ.	500,000.0 ლარი						500,000.0 ლარი
2.1.3. ელექტრომობილების გამოყენების წახალისებისთვის დამატებითი ოპტიმალური საგადასახადო შედეგების აღტურნატივების იდენტიფიცირება ხარჯ-სარგებლიანობის ანალიზის საფუძველზე.	ხარჯ-სარგებლიანობის ანალიზის ჩატარება იმის დასადგენად, თუ რამდენად გაზრდის ელექტრო სატრანსპორტო საშუალებებისთვის (გარდა აქციზის გადასახადისა) დამატებითი საგადასახადო შედეგების დაწესება ბაზარზე ელექტრომობილების	2009/28/EC დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა).	2026 წლამდე ჩატარებული და გამოქვეყნებული ა შესაძლო საგადასახადო შედეგების აღტურნატივები ს ანალიზი.	ხარჯ-სარგებლიანობის კვლევის ანგარიში.	საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო სსიპ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტო (ინფორმაციის მოწოდება რეგისტრირებული	2025 წ. IV კვარტ.	ადმინისტრაციული ხარჯი						

	შემოსვლის მაჩვენებელს, რათა მოხდეს არსებული ავტოპარკის ეტაპობრივი ჩანაცვლება და ფისკალური ეფექტის განსაზღვრა.						ავტომობილების შესახებ)								
ამოცანა 2.2		წიაღისეულ საწვავზე მოთხოვნის შემცირებისა და ბიოსაწვავის გამოყენების წახალისება													
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 2.2.1:	საქართველოს ტერიტორიაზე ენერჯის საბოლოო მოხმარებაში ყველა სახეობის ტრანსპორტის მიერ მოხმარებული განახლებადი ენერჯის წყაროებიდან მიღებული ენერჯის წილი		საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო						
		წელი	2018	2022	2024	2026	2028	2030	საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური (საქართველოს ენერჯეტიკული ბალანსი); პროგრესის შესახებ ყოველწლიური ანგარიში და კლიმატის სამოქმედო გეგმის შეფასების ანგარიში;						
		მაჩვენებელი	2%	3%	4%	6%	8%	10%							
რისკი	კერძო სექტორის დაბალი ინტერესი; კორონავირუსის პანდემიით გამოწვეული შემცირებული სახელმწიფო ფინანსური რესურსების გამო ელექტრომობილების წამახალისებელი ზომების ვერ გატარება; ხელმისაწვდომი და მაღალი დაფარვის მეორადი ელექტრომობილების ბაზრის ვერ განვითარება.														
აქტივობა	მოკლე აღწერა	კავშირი საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმებასთან და მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG)	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	დადასტურების წყარო	პასუხისმგებელი უწყება	პარტნიორი უწყება	შესრულების ვადა	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო						
									სახელმწიფო			სხვა			დეფიციტი
									ოდენობა	კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია			
2.2.1. ბიოდივერსიტეტის წარმოების ხელშეწყობა და წახალისება	აქტივობა გულისხმობს, ნახშირორჟანგის ემისიების შემცირების მიზნით, ბიოდივერსიტეტის წარმოების ხელშეწყობას, ბიოდივერსიტეტის წარმოებისა და რეალიზაციის შესახებ მონაცემების შეგროვებას და ტენდენციების დაკვირვებას.	2009/28/EC დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა).	2026 წლამდე განახლებულია ბიოდივერსიტეტის წარმოების და რეალიზების შესახებ მონაცემთა ბაზა;	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წლიური ანგარიში	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	შპს „ბიოდივერსიტეტის“ საქართველოს ბიომასის ასოციაცია	2025 წ. IV კვარტალი	ადმინისტრაციული ხარჯი							
ამოცანა 2.3		მობილობის არამოტორიზებული საშუალებებისა და საზოგადოებრივი ტრანსპორტის წახალისება													
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 2.3.1:	თბილისში მგზავრობის პროცენტული წილი, რომელიც არამოტორიზებული ტრანსპორტით (ველოსიპედი და ფეხით სიარული) ხორციელდება		საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო						
		წელი	2016	2022	2024	2026	2028	2030	თბილისის მდგრადი ტრანსპორტის კვლევა						
		მაჩვენებელი	27,15%	30%	32%	33%	34%	35%							
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 2.3.2:	თბილისში მგზავრობის პროცენტული წილი, რომელიც საზოგადოებრივი (მეტრო, ავტობუსი, მიკროავტობუსი) ტრანსპორტით ხორციელდება		საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო						
		წელი	2016	2022	2024	2026	2028	2030	თბილისის მდგრადი ტრანსპორტის კვლევა						
		მაჩვენებელი	39%	40%	41%	42%	43%	45%							
რისკი	პანდემიით გამოწვეული შემცირებული სახელმწიფო ფინანსური რესურსების გამო საზოგადოებრივი ტრანსპორტისა და დაგეგმილი ინფრასტრუქტურული სამუშაოების მიმართულებით სახელმწიფო ინვესტიციების შემცირება														
აქტივობა	მოკლე აღწერა	კავშირი საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმებასთან და მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG)	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	დადასტურების წყარო	პასუხისმგებელი უწყება	პარტნიორი უწყება	შესრულების ვადა	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო						
									სახელმწიფო			სხვა			დეფიციტი
									ოდენობა	კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია			
2.3.1. თბილისის სატრანსპორტო პოლიტიკის ფარგლებში გათვალისწინებული ღონისძიებების განხორციელება.	აქტივობა გულისხმობს: თბილისის ავტობუსის ეტაპობრივ განახლებას, ახალი სამარშრუტო ქსელის დანერგვას; მეტროს მოდერნიზაციას და ტევალობის გაზრდას;	SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება).	2025 წლის ბოლოსთვის ქალაქში მოძრაობს 18 მეტროაინი 200 ერთეული ავტობუსი.	სსიპ თბილისის მუნიციპალიტეტის ტრანსპორტისა და ურბანული განვითარების სააგენტოს ანგარიში	თბილისის მუნიციპალიტეტის მერია	სსიპ თბილისის მუნიციპალიტეტის ტრანსპორტისა და ურბანული განვითარების სააგენტო თბილისის განვითარების ფონდი	2025 წ. IV კვარტალი	75 მილიონი ევრო			75 მილიონი ევრო (სესხი, გრანტი)	EBRD			

	საბაგიროს მშენებლობას; გონიერი სატრანსპორტო სისტემის დანერგვას; ველობილიკების ქსელის გაფართოებას; მულტიმოდალური გეგმარების პრინციპების შესაბამისად ქუჩების რეაბილიტაციას.		2025 წლის ბოლოსთვის მოდერნიზებულია თბილისის მეტროს 12 სადგური. 2025 წლის ბოლოსთვის შექმნილია 40 ახალი მეტროს ვაგონი. 2025 წლის ბოლოსთვის თბილისის ქუჩებში მოქმედებს 5 ახალი გონიერი შუქნიშანი. 2025 წლის ბოლოსთვის თბილისში მოწყობილია 3 ახალი ველობილიკი. 2025 წლის ბოლოსთვის ამოქმედებული და რეაბილიტირებულია 4 საბაგირო ხაზი. 2025 წლის ბოლოსთვის მულტიმოდალური გეგმარების პრინციპების შესაბამისად რეაბილიტირებულია, 5 ახალი ქუჩა.										
2.3.2. ბათუმის მდგრადი ურბანული მობილობის გეგმით გათვალისწინებული ღონისძიებების განხორციელება	აქტივობა გულისხმობს: ზონალურ-საათობრივი პარკირების ქსელის გაფართოებას ქალაქში; ველობილიკების ქსელის გაფართოებას.	SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება).	2025 წლის ბოლოსთვის ზონალურ-საათობრივი პარკირება დანერგილია 3 ლოკაციაზე. 2025 წლის ბოლოსთვის მოწყობილია 2 ახალი ველობილიკი.	ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერის ანგარიში.	ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია	მპს „ბათუმი ავტოტრანსპორტი“	2025 წ. IV კვარტალი	1,00,000.0 ლარი					1,000,000.0 ლარი
2.3.3. საზოგადოებრივი ტრანსპორტის ქსელის გაფართოება ქ. რუსთავის მუნიციპალიტეტში	აქტივობა გულისხმობს: მუნიციპალური ავტოპარკის გაზრდას 20 ავტობუსით ქალაქსა და მარშუტით: რუსთავი-თბილისი მგზავრების გადასაცვანად. საზოგადოებრივი ტრანსპორტის	SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება).	2025 წლის ბოლოსთვის შესყიდულია 20 ახალი ავტობუსი. 2025 წლის ბოლოსთვის მოქმედებს განახლებული საზოგადოებრივი	ქ. რუსთავის მერის ანგარიში	ქ. რუსთავის მერია	ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერია ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	2025 წ. IV კვარტალი	14 000 000 ლარი					14 000 000 ლარი

	სამარშრუტო ქსელის გაუმჯობესებას. მუნიციპალიტეტში მულტიმოდალური სატრანსპორტო კვანძების განვითარებისთვის საჭიროებების კვლევას. ერთიანი ბილეთის შემოღების პირობების შესწავლას თბილისსა და რუსთავს შორის მოძრავი მგზავრებისთვის; ქ. თბილისსა და ქ. რუსთავს შორის საზოგადოებრივი ტრანსპორტის პერიოდულობის და მოცულობის ოპტიმალური რაოდენობების, თბილისში რუსთავიდან ჩასული საქალაქთაშორისო სამგზავრო საზოგადოებრივი ტრანსპორტის გაჩერებებისთვის ოპტიმალური ადგილების შესწავლას.		<p>ი ტრანსპორტის სამარშრუტო ქსელი.</p> <p>2025 წლის ბოლოსთვის გამოქვეყნებული ა კვლევა ქ. რუსთავში მულტიმოდალური სატრანსპორტო კვანძების განვითარების საჭიროებების შესახებ.</p> <p>2025 წლის ბოლოსთვის გამოქვეყნებული ა კვლევა თბილისსა და რუსთავს შორის მოძრავი მგზავრებისთვის ერთიანი ბილეთის შემოღების პირობების შესახებ.</p> <p>2025 წლის ბოლოსთვის გამოქვეყნებული ა კვლევა ქ. თბილისსა და ქ. რუსთავს შორის საზოგადოებრივი ტრანსპორტის პერიოდულობის და მოცულობის ოპტიმალური რაოდენობების, თბილისში რუსთავიდან ჩასული საქალაქთაშორისო სამგზავრო საზოგადოებრივი ტრანსპორტის გაჩერებებისთვის ოპტიმალური ადგილების შესახებ.</p>										
2.3.4. საზოგადოებრივი ტრანსპორტის ქსელის გაფართოება ქ. ქუთაისის მუნიციპალიტეტში	აქტივობა გულისხმობს: მუნიციპალური ავტოპარკის გაზრდას 30 ავტობუსით. საზოგადოებრივი ტრანსპორტის სამარშრუტო ქსელის გაუმჯობესებას. მუნიციპალიტეტში მულტიმოდალური სატრანსპორტო კვანძების განვითარებისთვის	SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება).	<p>2025 წლის ბოლოსთვის შესყიდულია 30 ავტობუსი.</p> <p>2025 წლის ბოლოსთვის მოქმედებს განახლებული საზოგადოებრივი ტრანსპორტის სამარშრუტო ქსელი.</p>	ქ. ქუთაისის მერის ანგარიში	ქ. ქუთაისის მერია	საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	2025 წ. IV კვარტ	9 000 000 ლარი					9 000 000 ლარი

	საჭიროებების კვლევის ჩატარებას. ქალაქში ბილიკების მოწესრიგებას ელექტროსკუტერებისთვის.		2025 წლის ბოლოსთვის გამოქვეყნებული აკვლევა მუნიციპალიტეტში მულტიმოდალური სატრანსპორტო კვანძების განვითარების საჭიროებების შესახებ.												
ამოცანა 2.4.			ტრანსპორტის სექტორში მტკიცებულებებზე დაფუძნებული ინოვაციური ინიციატივების განხორციელება												
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 2.4.1.	ტრანსპორტის სექტორში სათბურის აირების ემისიების შემცირების მტკიცებულებებზე დაფუძნებული დამატებითი ინიციატივების რაოდენობა		საბაზისო	სამუალოვადიანი სამიზნე	სამუალოვადიანი სამიზნე	სამუალოვადიანი სამიზნე	სამუალოვადიანი სამიზნე	სამუალოვადიანი სამიზნე	სამუალოვადიანი სამიზნე	სამუალოვადიანი სამიზნე	სამუალოვადიანი სამიზნე	სამუალოვადიანი სამიზნე	სამუალოვადიანი სამიზნე	სამუალოვადიანი სამიზნე	
		წელი	2020	2022	2024	2026	2028	2030	კლიმატის სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის პროგრესის ანგარიში						
		მარჯვენელი	0	1	2	3	4	5							
რისკი	ადამიანური და კვლევითი რესურსების ნაკლებობის გამო ვერ ჩატარდა სატრანსპორტო სექტორიდან ემისიების შემცირების წინადადებების ხარჯ-სარგებლიანობის ანალიზი														
აქტივობა	მოკლე აღწერა	კავშირი საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმებასთან და მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG)	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	დადასტურების წყარო	პასუხისმგებელი უწყება	პარტნიორი უწყება	შესრულების ვადა	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო						
									სახელმწიფო		სხვა		დეფიციტი		
									ოლენობა	კოდი	ოლენობა	ორგანიზაცია			
2.4.1. სივრცითი განვითარების დოკუმენტების შემუშავება ქალაქებისათვის: ბათუმი, ზუგდიდი, ონი.	აქტივობა გულისხმობს ქალაქის სივრცითი განვითარების დოკუმენტების შემუშავებას, რომლებიც ხელს შეუწყობენ ტრანსპორტის სექტორიდან სათბურის აირების ემისიების რაოდენობის შემცირებას.	SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება).	2026 წლამდე შემუშავებულია ქალაქის სივრცითი განვითარების დოკუმენტი ქალაქებისთვის: ბათუმი, ზუგდიდი, ონი.	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ანგარიში.	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	2025 წ. IV კვარტალი	500 000 ლარი			500 000 ლარი	GIZ			
2.4.2. საგზაო ტვირთის სარკინიგზოზე გადატანის მიზნით საუკეთესო შესაძლებლობების გამოვლენისთვის ხარჯ-სარგებლიანობის ანალიზის მომზადება და განხორციელებადობის შესწავლა	აქტივობა ითვალისწინებს ხარჯ-სარგებლიანობის ანალიზის მომზადებას, რომელსაც შეუძლია ხელი შეუწყოს ყველაზე მიმზიდველი ღონისძიებების გამოვლენას კლიმატის სამოქმედო გეგმის შემდეგ ვერსიაში შესატანად.	SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა)	შემუშავებულია ტექნიკური ანალიზის დოკუმენტი.	ხარჯ-სარგებლიანობის ანალიზის დოკუმენტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო (გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი)	სს „საქართველოს რკინიგზა“ სარკინიგზო ტრანსპორტის სააგენტო ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	2025 წ. IV კვარტალი	300 000.0 ლარი					300 000 ლარი		
2.4.3. მომზადებული ხარჯ-სარგებლიანობის ანალიზის საფუძველზე გამოვლენილი საგზაო ტვირთის სარკინიგზოზე გადატანის საუკეთესო შესაძლებლობების განხორციელება.	აქტივობა ითვალისწინებს მომზადებული ხარჯ-სარგებლიანობის ანალიზის საფუძველზე გამოვლენილი საუკეთესო შესაძლებლობის განხორციელებას.	SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა)	ორგანიზებულია და განხორციელებულია საგზაო ტვირთის რკინიგზით გადატანის 2 შემთხვევა	სარკინიგზო ტრანსპორტის სააგენტოს ანგარიში	სარკინიგზო ტრანსპორტის სააგენტო	სს „საქართველოს რკინიგზა“ სარკინიგზო ტრანსპორტის სააგენტო ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო (გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი)	2025 წ. IV კვარტალი	200 000 ლარი			200 000 ლარი	სს საქართველოს რკინიგზა			

2.4.4. არამოტორიზებული საშუალებებისა და საზოგადოებრივი ტრანსპორტის გადაადგილებისთვის ადაპტირებული გზების, სხვა გზების, მათზე მოძრაობის მიმართულებების და განთავსებული საგზაო ინფრასტრუქტურის დიგიტალიზაცია	აქტივობა გულისხმობს, Google map-ზე საქართველოს გზების, მათზე განთავსებული საგზაო ინფრასტრუქტურის და ტრანსპორტის მოძრაობის დატანას და მათ განახლებას.	SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება).	2026 წლამდე ნორმატიული აქტით განსაზღვრულია შესაბამისი უწყებების როლი და ინფორმაციის Google map-ზე დატანის და განახლების ვადები	შესაბამისი ნორმატიული აქტი.	საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტი	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო, საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო ქ. ბათუმის, ქ. ქუთაისის, ქ. რუსთავის, ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტები	2025 წ. IV კვარტალი	ადმინისტრაციული ხარჯი						
2.4.5. მობილობის გაუმჯობესება თბილისისა და მიმდებარე მუნიციპალიტეტებს შორის	აქტივობა ითვალისწინებს შემდეგი საკითხების შესწავლას: მობილობის გაუმჯობესება თბილისისა და მიმდებარე მუნიციპალიტეტებს შორის, სამგზავრო სარკინიგზო სისტემის მოწყობის შეფასებას, მულტიმოდალური სატრანსპორტო კვანძების განვითარებას თბილისის ცენტრალური რკინიგზის სადგურსა და თბილისის აეროპორტთან. ახალი სარკინიგზო ხაზის მიზანშეწონილობა თბილისის აეროპორტსა და რუსთავს შორის.	SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება).	2026 წლამდე მომზადებულია და გამოქვეყნებული ა შესაბამისი კვლევების შედეგები	ქალაქ თბილისის მდგრადი სატრანსპორტო გეგმის შესრულების ანგარიში	ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერია	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო ქ. რუსთავის მუნიციპალიტეტის მერია	2025 წ. IV კვარტალი	300 000 ლარი						300 000 ლარი
2.4.6. თბილისისა და მის გარშემო არსებულ მუნიციპალიტეტებს შორის სამგზავრო სარკინიგზო სისტემის მოწყობის კვლევა	აქტივობა ითვალისწინებს თბილისისა და მის მიმდებარე მუნიციპალიტეტებს შორის მობილობის და სამგზავრო სარკინიგზო სისტემის მოწყობის კვლევის განხორციელებას.	SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება).	2026 წლამდე მომზადებულია და გამოქვეყნებული ა შესაბამისი კვლევების შედეგები	ქალაქ თბილისის მდგრადი სატრანსპორტო გეგმის მონიტორინგის ანგარიში	ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტი	სსიპ თბილისის მუნიციპალიტეტის ტრანსპორტისა და ურბანული განვითარების სააგენტო სს „საქართველოს რკინიგზა“	2025 წ. IV კვარტალი	100 000 ლარი						100 000 ლარი
2.4.7. ქალაქ ქუთაისის სივრცითი განვითარების ღოკუმენტის შემუშავება	აქტივობა გულისხმობს: ქალაქ ქუთაისის სივრცითი განვითარების ღოკუმენტის შემუშავებას, რომელშიც გათვალისწინებულია 15 წუთიანი ქალაქის კონცეფცია	SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება).	2026 წლამდე ქალაქის სივრცითი განვითარების ღოკუმენტი შემუშავებულია ქალაქ ქუთაისისთვის	ქ. ქუთაისის მერის ანგარიში	ქ. ქუთაისის მერია	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	2025 წ. IV კვარტალი	300 000 ლარი						300 000 ლარი
2.4.8. საქართველოში ელექტრომობილებისთვის ინფრასტრუქტურის მოწესრიგება	აქტივობა გულისხმობს: ქვეყნის მასშტაბით ელექტრომობილების დამტენი წერტილებისთვის ოპტიმალური ადგილების და მათი	2009/28/EC დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა).	2026 წლამდე მომზადებულია კვლევა, რომელიც მოიცავს რეკომენდაციებს საქართველოს	გამოქვეყნებული შესაბამისი კვლევა	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	მუნიციპალიტეტები რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	2025 წ. IV კვარტალი	100 000 ლარი						100 000 ლარი

	განთავსების პერიოდის შესახებ რეკომენდაციების მომზადება		მაშტაბით ქალაქებსა და საერთაშორისო და მიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზებზე ელექტრომობილების დამტენი წერტილების განთავსების ოპტიმალური ადგილების და განთავსების პერიოდების შესახებ											
მიზანი 3			შენობების სექტორში, დაბალნახშირბადიანი მიდგომების განვითარების ხელშეწყობა, კლიმატგონივრული და ენერგოეფექტური ტექნოლოგიებისა და მომსახურებების წახალისებით											
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზნებთან			მდგრადი განვითარების მიზნები 7, 9, 11											
გავლენის ინდიკატორი 3.1:	სათბურის აირების ემისიების რაოდენობა შენობების სექტორიდან (კტ CO ₂ ეკვ.)		ისტორიული	საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	პროგნოზი საბაზისო სცენარით	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო					
		წელი	1990	2015	2024	2028	2030	2030	2030 წელს სათბურის აირების ეროვნული ინვენტარიზაცია					
		მაჩვენებელი	ხელმი საწვდომი არ არის	1,954	3,635	4,277	4,625	4,625-ზე ნაკლები						
ამოცანა 3.1			შენობის ენერგოეფექტურობის სერტიფიცირების სისტემის შექმნა											
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 3.1.1:	კანონის შესაბამისად, სერტიფიცირებას დაქვემდებარებული ყოველი ახალი აშენებული შენობის პროცენტული წილი, რომელიც ენერგოეფექტურობაზე სერტიფიცირებული		საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო					
		წელი	2020	2022	2024	2026	2028	2030	პროგრესის შესახებ ყოველწლიური ანგარიში და კლიმატის სამოქმედო გეგმის შეფასების ანგარიში					
		მაჩვენებელი	0	0%	100%	100%	100%	100%						
რისკი	სერტიფიცირების კანონქვემდებარე აქტების ამოქმედების კანონით განსაზღვრული ვადების გადავადება													
აქტივობა	მოკლე აღწერა	კავშირი საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმებასთან და მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG)	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	დადასტურების წყარო	პასუხისმგებელი უწყება	პარტნიორი უწყება	შესრულების ვადა	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო					
									სახელმწიფო	სხვა	დეფიციტი			
									ოლენობა	კოდი	ოლენობა	ორგანიზაცია		
3.1.1. შენობების მინიმალური ენერგეტიკული მახასიათებლების და სერტიფიცირების აღსრულების შესაძლებლობების გაძლიერების პროგრამის შემუშავება	პროგრამის შემუშავება მინიმალური საკითხების დაფარვით: მოხელეთა ტრენინგი სახელმწიფო ნებართვის გამცემი და შედამხედველობის ორგანოების ადამიანური და ფიზიკური / ინფრასტრუქტურული შესაძლებლობების გაძლიერება	2009/28/EC-EPBD დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; 2012/27/EU EED დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 8 (ღირსეული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა);	2026 წლამდე შემუშავებულია პროგრამა რომელიც შეთანხმებულია მუნიციპალიტეტების მერიებთან	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს წლიური ანგარიში; შემუშავებული პროგრამის ანგარიში	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	მუნიციპალიტეტების მერიები	2025 წ. IV კვარტალი	40,000 ლარი						40,000 ლარი
3.1.2. შენობების ენერგოეფექტურობაზე კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების შექმნა, დამტკიცება და განხორციელება.	არასამთავრობო ორგანიზაციებთან შეთანხმებული, ასევე, სამშენებლო კომპანიებთან განხილული,	2009/28/EC-EPBD დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; 2012/27/EU EED დირექტივის განხორციელების	2025 წლის 30 ივნისამდე დამტკიცებულია თითქმის ნულვანი ენერგომომხმარე	საქართველოს საკანონმდებლო მაცნეს ვებგვერდზე გამოქვეყნებული	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	შესაბამისი მუნიციპალიტეტების მერიები	2025 წ. II კვარტალი	დასაზუსტებელია ²					EU, KfW	

² აღნიშნული აქტივობა ჩადებული იყო 2021-2023 წლების სამოქმედო გეგმაში. ამ პერიოდში აქტივობის რიგი ინდიკატორები შესრულდა, ხოლო დარჩენილი გადმოვიდა 2024-2025 წლების სამოქმედო გეგმაში. აქტივობა ხორციელდება EU/KfW -ს დონორული მხარდაჭერით, ბიუჯეტი რომელიც განსაზღვრული იყო 2021-2023 წლების სამოქმედო გეგმით ათვისებულად 188%-ით. ამ ეტაპზე უცნობია რომელი კომპონენტიდან მოხდება აქტივობის დარჩენილი ნაწილის დაფინანსება.

	შესაბამისი კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების შექმნა და დამტკიცება შენობების ენერგოეფექტურობის კანონში განსაზღვრული ვადების შესაბამისად	მხარდაჭერა; 2010/31/EU დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება); SDG 12 (გონივრული მოხმარება და წარმოება).	ბის შენობების რაოდენობის გაზრდის ეროვნული გეგმა.	კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტი										
ამოცანა 3.2														
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 3.2.1:	იმ მომხმარებელთა პროცენტული წილი, რომლებიც შენობებისა და საყოფაცხოვრებო ნივთების ენერგოეფექტურობას ასახელებენ სამომხმარებლო გადაწყვეტილების მიღების მნიშვნელოვან ფაქტორად		მომხმარებლის ინფორმირებულობის ამაღლება ენერგოეფექტურობის თაობაზე											
			წელი	2020	2022	2024	2026	2028	2030	დადასტურების წყარო				
			მაჩვენებელი	არაა ხელმისაწვდომი	სამიზნე კონტინგენტის 40%	სამიზნე კონტინგენტის 55%	სამიზნე კონტინგენტის 60%	სამიზნე კონტინგენტის 70%	სამიზნე კონტინგენტის 80%	სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის შინამეურნეობების მოხმარების კვლევა				
რისკი	საინფორმაციო კამპანიების განუხორციელებლობა/გადავადება ფინანსური რესურსების ნაკლებობისა და პანდემიის შეზღუდვების გამო													
აქტივობა	მოკლე აღწერა	კავშირი საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმებასთან და მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG)	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	დადასტურების წყარო	პასუხისმგებელი უწყება	პარტნიორი უწყება	შესრულების ვადა	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო					
									სახელმწიფო		სხვა		დეფიციტი	
									ოღონობა	კოდი	ოღონობა	ორგანიზაცია		
3.2.1. მოწყობილობებისთვის საჭირო სქემების სტანდარტების, ნორმების და მარკირების (ეტიკეტირების) შექმნა.	საყოფაცხოვრებო ტექნიკის შექმნისას მომხმარებლისთვის მეტი ინფორმაციის მიწოდება, რათა მოხდეს ბაზარზე ენერგოეფექტური ხელსაწყოების წილის ზრდა. ღონისძიების გატარება მოხდება ეტაპობრივად და პირველ ეტაპზე მარკირებას დაექვემდებარება ენერგომომხმარებელი პროდუქციის გარკვეული ნაწილი. შემდგომ ეტაპზე კი მარკირებას დაექვემდებარებული პროდუქციის ჩამონათვალი მნიშვნელოვნად გაიზრდება. ამ მიზნით, უნდა გადაითარგმნოს და მიღებულ იქნას შერჩეული საყოფაცხოვრებო ტექნიკის ენერგოეფექტურობის ტესტირების შესაბამისი ევროპული (CEN) და საერთაშორისო სტანდარტები. ენერგომარკირების რეგულაციების შერჩევის შემთხვევაში უნდა ახლდეს ენერგომარკირების შესახებ საინფორმაციო კამპანია.	2009/28/EC-EPBD დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; 2012/27/EU EED დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; 2010/30/EU დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 7 (ხელმისაწვდომი და უსაფრთხო ენერჯია); SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება).	2026 წლამდე შექმნილია საყოფაცხოვრებო ტექნიკის ენერგოეფექტურობისთვის ხელშეწყობი 9 სქემა, რომლებიც ითვალისწინებს არასამთავრობო ორგანიზაციების და კერძო კომპანიების მოსაზრებებს და სრულად შეესაბამება 2010/30/EU ევრო დირექტივას; 2026 წლისთვის საყოფაცხოვრებო ტექნიკის ენერგოეფექტურობისთვის შექმნილი სქემის მიხედვით, ბაზარზე მარკირებული პროდუქტების პროცენტული წილი შეადგენს მთელი პროდუქტების 100%-ს.	ევროკავშირისა და მდგრადი განვითარების წლიური ანგარიში	ევროკავშირისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	შესაბამისი მუნიციპალიტეტების მერიები შესაბამისი კერძო სექტორი	2025 წ. IV კვარტალი	389,798.0796 ლარი	389,798.0796 ლარი (დონორული მხარდაჭერა)	2401				

<p>3.2.2. ენერგოეფექტურობის შესახებ საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლებისთვის პროგრამების განხორციელება.</p>	<p>მოსახლეობისთვის ენერჯის გამოყენების პროცესში ფინანსურად ეფექტური და ადვილად მიღწევადი ცვლილებების შესახებ ინფორმაციის მიწოდება ან/და ენერგოეფექტური ღონისძიებების შესახებ ინფორმაციის გავრცელება, რათა მომხმარებელმა ენერგოეფექტური საყოფაცხოვრებო ტექნიკაზე გააკეთოს არჩევანი.</p>	<p>2009/28/EC-EPBD დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; 2012/27/EU EED დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 1 (არა სიღარიბეს); SDG 4 (ხარისხიანი განათლება); SDG 5 (გენდერული თანასწორობა); SDG 7 (ხელმისაწვდომი და უსაფრთხო ენერჯია); SDG 8 (ღირსეული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა); SDG 10 (შემცირებული უთანასწორობა).</p>	<p>2026 წლამდე ჩატარებულია საინფორმაციო კამპანია</p> <p>2026 წლამდე კამპანიის ჩატარების შემდეგ განხორციელებულია საზოგადოებრივი აზრის კვლევა</p> <p>საინფორმაციო კამპანიის განხორციელება მდე და განხორციელები ს შემდეგ ჩატარებული საზოგადოებრივი აზრის კვლევის თანახმად, სამიზნე აუდიტორიის ცნობიერების დონე გაუმჯობესებულია, სულ მცირე, 50%-ით.</p>	<p>ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს წლიური ანგარიში</p>	<p>ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო</p>		<p>2025 წ. IV კვარტალი</p>	<p>299,376.0 ლარი</p>	<p>299,376.0 ლარი</p>	<p>2401</p>			
<p>3.2.3. „ვარვარა“ ნათურებთან დაკავშირებით საინფორმაციო კამპანიის ჩატარება.</p>	<p>„ვარვარა“ ნათურებთან დაკავშირებით საინფორმაციო კამპანიის ჩატარება, რომლის მიზანია იქნება, ღონისძიების ამოქმედების შემდეგ, 2026 წლისთვის საცხოვრებელი და კომერციული შენობებისთვის შექმნილ ახალ ნათურებში ენერგოეფექტური ნათურების წილის 100%-მდე გაზრდა.</p>	<p>2009/28/EC-EPBD დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; 2012/27/EU EED დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 7 (ხელმისაწვდომი და უსაფრთხო ენერჯია); SDG 9 (მრეწველობა, ინოვაცია და ინფრასტრუქტურა); SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება); SDG 12 (გონივრული მოხმარება და წარმოება).</p>	<p>2026 წლამდე ჩატარებულია საინფორმაციო კამპანია</p> <p>2026 წლამდე კამპანიის ჩატარების შემდეგ განხორციელებულია საზოგადოებრივი აზრის კვლევა</p> <p>საინფორმაციო კამპანიის განხორციელება მდე და განხორციელები ს შემდეგ ჩატარებული საზოგადოებრივი აზრის კვლევის თანახმად, სამიზნე აუდიტორიის ცნობიერება ენერგოეფექტური ნათურების თაობაზე გაზრდილია, სულ მცირე, 30%-ით.</p>	<p>ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს წლიური ანგარიში</p>	<p>ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო</p>	<p>შესაბამისი მუნიციპალიტეტების მერიები</p> <p>შესაბამისი კერძო სექტორი</p>	<p>2025 წ. IV კვარტალი</p>	<p>ადმინისტრაციული ხარჯი</p>					

3.2.4. შპსის ენერჯით წყლის გაცხელების შესახებ საინფორმაციო კამპანიების განხორციელება.	შპსის ენერჯით წყლის გაცხელებისა და ენერჯოეფექტურობის შესახებ საინფორმაციო კამპანიების განხორციელება, რაც ამაღლებს მომხმარებელთა ცნობიერებას.	2009/28/EC-EPBD დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; 2012/27/EU EED დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 7 (ხელმისაწვდომი და უსაფრთხო ენერჯია); SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება); SDG 12 (გონივრული მოხმარება და წარმოება).	2026 წლამდე ჩატარებული საინფორმაციო კამპანია 2026 წლამდე კამპანიის ჩატარების შემდეგ განხორციელებულია საზოგადოებრივი აზრის კვლევა საინფორმაციო კამპანიის განხორციელება მდე და განხორციელების შემდეგ ჩატარებული საზოგადოებრივი აზრის კვლევის თანახმად, სამიზნე აუდიტორიის ცნობიერება შპსის ენერჯის წყლის გაცხელების შესახებ გაზრდილია, სულ მცირე, 50%-ით.	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	2025 წ. IV კვარტალი	ადმინისტრაციული ხარჯი							
ამოცანა 3.3			საცხოვრებელ, კომერციულ და საზოგადოებრივი დანიშნულების შენობებში ენერჯოეფექტური მიდგომებისა და ენერჯოეფექტური განათების დამონტაჟების წახალისება												
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 3.3.1:	ცენტრალური და მუნიციპალური მთავრობის მიერ დაკავებული და მფლობელობაში არსებული 500 მ²-ზე მეტი ფართობის შენობების რაოდენობა, რომელთა სრული ფართობის 1% განახლებულია ყოველწლიურად ენერჯოეფექტურობის სტანდარტების მიხედვით		საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო						
		წელი	2020	2022	2024	2026	2028	2030	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს წლიური ანგარიში						
		მაჩვენებელი	0	10%	30%	50%	70%	90%-ზე მეტი							
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 3.3.2:	საზოგადოებრივი დანიშნულების შენობების პროცენტული წილი, რომლებიც ენერჯოეფექტურ ნათურებს იყენებს		საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო						
		წელი	2020	2022	2024	2026	2028	2030	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს წლიური ანგარიში						
		მაჩვენებელი	ხელმისაწვდომი არაა	20%	30%	40%	60%	70%-ზე მეტი							
რისკი	დონორების დაფინანსებაზე დამოკიდებული პროექტების განხორციელებლობა														
აქტივობა	მოკლე აღწერა	კავშირი საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმებასთან და მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG)	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	დადასტურების წყარო	პასუხისმგებელი უწყება	პარტნიორი უწყება	შესრულების ვადა	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო						
									სახელმწიფო		სხვა		დეფიციტი		
									ოლენობა	კოდი	ოლენობა	ორგანიზაცია			
3.3.1. საჯარო დაწესებულების მფლობელობა/სარგებლობაში არსებულ შენობებში ენერჯოეფექტური განათების მონტაჟი.	აქტივობა გულისხმობს 2023 წლისთვის გრძელვადიანი პერსპექტივით დონისძიების ამოქმედების შემდეგ, ყველა საჯარო შენობისთვის შექნილ ახალ	2009/28/EC-2009/28/EC-EPBD დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; 2012/27/EU EED დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა);	2026 წლისთვის ყველა საჯარო შენობისთვის შექნილ ახალ ნათურებში ენერჯოეფექტური ნათურების წილი გაზრდილია 100%-მდე.	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს წლიური ანგარიში	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო;	რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	2025 წ. IV კვარტალი	621,720.0 ლარი	621,720.0 ლარი	25 03 06					

	ნათურებში ენერგოეფექტური ნათურების წილის 100%-მდე გაზრდას.	SDG 7 (ხელმისაწვდომი და უსაფრთხო ენერჯია); SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება); SDG 12 (გონივრული მოხმარება და წარმოება).											
3.3.2. სასკოლო შენობებში გარე შემოშლული კონსტრუქციის გაუმჯობესება, სკოლებში ენერგოეფექტური ნათურების დამონტაჟება, მყარი საწვავის გამათბობლების გაუმჯობესება/ჩანაცვლება.	სასკოლო შენობების გარე შემოშლული კონსტრუქციის გაუმჯობესება, ენერგოეფექტური ნათურების დამონტაჟება, მყარი საწვავის გამათბობლების გაუმჯობესება/ჩანაცვლება.	2009/28/EC-EPBD დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; 2012/27/EU EED დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 7 (ხელმისაწვდომი და სუფთა ენერჯია); SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება); SDG 12 (გონივრული მოხმარება და წარმოება).	ყოველწლიურად სკოლების 10% ახორციელებს ენერგოეფექტური ნათურების ინინიატივიდან - გარე შემოშლული კონსტრუქციის გაუმჯობესება, ენერგოეფექტური ნათურების დამონტაჟება და მყარი საწვავის გამათბობლის ჩანაცვლება - სულ მცირე, ერთს.	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	სსიპ „მუნიციპალური განვითარების ფონდი“	2025 წ. IV კვარტალი	9,808,920.0 ლარი	154,440.0 ლარი	25 03 06	9,654,480.0 ლარი (გრანტი, სესხი)	ESP, NEFCO	
3.3.3. საჯარო სექტორის შენობების ენერგოეფექტური მოდერნიზაცია და ენერგეტიკული მახასიათებლების სერტიფიკატის მიღების გეგმის მომზადება	საჯარო შენობებში ახალი კანონმდებლობით დადგენილი მინიმალური მოთხოვნების და მოდერნიზაციის გზით ნორმირებული კუთრი პირველადი ენერჯის მოხმარების მიღწევის დაგეგმვა - თერმული გარსის და შენობის მომსახურე სისტემების მახასიათებლების გაუმჯობესება, განახლებადი ენერჯის წყაროების გამოყენება.	2009/28/EC-EPBD დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; 2012/27/EU EED დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 7 (ხელმისაწვდომი და სუფთა ენერჯია); SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება); SDG 12 (გონივრული მოხმარება და წარმოება). SDG 5 (გენდერული თანასწორობა);	2026 წლამდე შემუშავებულია ენერგეტიკული მახასიათებლების სერტიფიკატის მიღების გეგმა, რომელიც მოიცავს მოდერნიზებულ და საჯარო შენობების ფართობს (კვ.მ), ასევე მოდერნიზებულ შენობების პროცენტულ წილს შენობების რეესტრში მითითებულ მთლიან ფართობთან მიმართებაში. წელიწადში შენობების განახლების სამიზნე მაჩვენებელია 3% რეესტრში მითითებულ მთლიან ფართობთან მიმართებაში.	საჯარო შენობების რეესტრი ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	საჯარო შენობების ოპერატორი ყველა დანარჩენი სამინისტროები, პროკურატურა, უზენაესი სასამართლო, კონტროლის პალატა, ცენტრ. საარჩევნო კომისია, მერიები	2025 წ. IV კვარტალი	40,000 ლარი					40,000 ლარი
3.3.4. ყველაზე ინტენსიური ენერგომოხმარების მქონე კომერციული სექტორის შენობების ენერგეტიკული მახასიათებლების მინიმალური	გეგმის შემუშავება შედეგი მიზნით: ყველაზე უფრო დიდი ემისიების მქონე შენობების გამოვლენა და სრული ან ნაწილობრივი მოდერნიზაციის	2009/28/EC-EPBD დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; 2012/27/EU EED დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა;	2026 წლამდე შემუშავებულია ყველაზე ინტენსიური ენერგომოხმარების მქონე კომერციული სექტორის	ენერგეტიკული მახასიათებლების მინიმალური მოთხოვნების რეესტრი, ენერგეტიკული მახასიათებლების	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	საბანკო დაწესებულებები, ბიზნეს ასოციაციები, ადგილობრივი მერიები პროგრამა „აწარმოე საქართველოში“	2025 წ. IV კვარტალი	400,000 ლარი					400,000 ლარი

<p>მთხოვნების მიღწევის და ენერგოსერტიფიცირების მოთხოვნების შესაბამისად თანადაფიანსებით მოდერნიზაციის გეგმის შემუშავება</p>	<p>ხელშეწყობა, მაგ. სასტუმროები მთის კურორტებზე და ზღვისპირეთში, სადაც სეზონურ პიკებზე შენობის ოპერირებისათვის ენერჯის ყველაზე დიდი რაოდენობაა საჭირო და რეალურად მოიხმარება. შენობების ფონდის და ბიზნესების კვლევა (ენერგეტიკული მახასიათებლების თვალსაზრისით) შენობებში ახალი კანონმდებლობით დადგენილი მინიმალური მოთხოვნების და კუთრი პირველადი ენერჯის მოხმარების მიღწევა მოდერნიზაციის გზით: თერმული გარსის და შენობის მომსახურე სისტემების მახასიათებლების გაუმჯობესება, განახლებადი ენერჯის წყაროების გამოყენება. (სამიზნე- სულ მცირე 1 მლნ კვ.მ)</p>	<p>SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 7 (ხელმისაწვდომი და სუფთა ენერჯია); SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება); SDG 12 (გონივრული მოხმარება და წარმოება).</p>	<p>შენობების ენერგეტიკული მახასიათებლების მინიმალური მოთხოვნების მიღწევის და ენერგოსერტიფიცირების მოთხოვნების შესაბამისად თანადაფიანსებით მოდერნიზაციის გეგმა</p>	<p>სერტიფიკატები და რეესტრი ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების ანგარიში</p>								
<p>3.3.5. ყველაზე უფრო დიდი ემისიების მქონე საცხოვრებელი ამხანაგობების და მოწყვლადი ჯგუფების შენობების ფონდის შესწავლა და მოდერნიზაციის პროგრამის შემუშავება</p>	<p>პროგრამის შემუშავება შემდეგი აქტივობების განსახორციელებლად: ყველაზე უფრო დიდი ემისიების მქონე საცხოვრებელი ამხანაგობების და მოწყვლადი ჯგუფების შენობების გამოვლენა და მოდერნიზაციის ხელშეწყობა შენობების ფონდის კვლევა და ტექნიკური დასაბუთების მომზადება, შენობებში ახალი კანონმდებლობით დადგენილი მინიმალური მოთხოვნების და კუთრი პირველადი ენერჯის მოხმარების მიღწევა მოდერნიზაციის გზით: თერმული გარსის და შენობის მომსახურე სისტემების მახასიათებლების გაუმჯობესება, განახლებადი ენერჯის წყაროების გამოყენება. შესაძლებელია როგორც სრული, ასევე ნაწილობრივი</p>	<p>2009/28/EC-EPBD დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; 2012/27/EU EED დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 7 (ხელმისაწვდომი და სუფთა ენერჯია); SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება); SDG 12 (გონივრული მოხმარება და წარმოება). SDG 8 (ღირსეული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა); SDG 5 (გენდერული თანასწორობა);</p>	<p>შექმნილია ყველაზე უფრო დიდი ემისიების მქონე საცხოვრებელი ამხანაგობების და მოწყვლადი ჯგუფების შენობების ფონდის ანგარიში. შემუშავებულია ამ შენობების მოდერნიზაციის პროგრამა. სერტიფიცირებული ფონდის ფართობი, სერტიფიკაციის გარეშე მოდერნიზირებული ფონდის ფართობი.</p>	<p>შენობების მინიმალური მოთხოვნების შესრულების რეესტრი და/ან ენერგეტიკული მახასიათებლების სერტიფიკატები ს რეესტრი ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს</p>	<p>ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო;</p>	<p>ამხანაგობები, ადგილობრივი მერიები, ჯანდაცვის და სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტრო</p>	<p>2025 წ. IV კვარტალი</p>	<p>400,000 ლარი</p>				<p>400,000 ლარი</p>

	მოდერნიზაცია, მაგ. გარსის დათბუნება ან განახლებადების მოწობა. სამიზნე - პროგრამის დაფარვა: 1 მლნ მ2 და მეტი წელიწადში,													
ამოცანა 3.4		წყლის გაცხელებისთვის შზის ენერჯის და ენერგოეფექტური ღუმლების გამოყენების ხელშეწყობა												
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 3.4.1:	წახალისების ღონისძიებების ამოქმედების შემდეგ ფიზიკური/იურიდიული პირების მიერ ინდივიდუალურ საცხოვრებელ და კომერციულ შენობებში წყლის გასათბობად შექმნილ სისტემებში შზის წყალგამაცხელებელი სისტემების პროცენტული მაჩვენებელი		საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო					
		წელი	2020	2022	2024	2026	2028	2030	სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის საყოფაცხოვრებო სექტორის კვლევა					
		მაჩვენებელი	არაა ხელმისაწვდომი	10%	20%	30%	50%	60%	ეროვნული ენერგეტიკული ბალანსი					
რისკი	წამახალისებელი ღონისძიებების ამოქმედების გადავადება													
აქტივობა	მოკლე აღწერა	კავშირი საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმებასთან და მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG)	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	დადასტურების წყარო	პასუხისმგებელი უწყება	პარტნიორი უწყება	შესრულების ვადა	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო					
									სახელმწიფო		სხვა		ლევიტი	
									ოლენობა	კოდი	ოლენობა	ორგანიზაცია		
3.4.1. შენობებში შზის ენერჯიაზე დაფუძნებული წყლის გაცხელების სისტემების ინსტალაციის მიზნით ფინანსური წახალისების მექანიზმის შემუშავება.	ფინანსური წახალისების მექანიზმების შემუშავება წყლის გასაცხელებლად შზის ენერჯის გამოყენებისთვის, რაც შეამცირებს ზეწოლას ტყეზე და წარმოადგენს მეტად ენერგოეფექტურ ალტერნატივას.	2009/28/EC-EPBD დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; 2012/27/EU EED დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 7 (ხელმისაწვდომი და უსაფრთხო ენერჯია); SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება); SDG 12 (გონივრული მოხმარება და წარმოება).	შემოღებულია ფინანსური წახალისების მექანიზმი.	ევრონიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს წლიური ანგარიში	ევრონიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	ფინანსთა სამინისტრო გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	2025 წ. IV კვარტალი	178,200.0 ლარი						178,200.0 ლარი
3.4.2. შუშის ენერგოეფექტური ღუმლების გამოყენების წახალისება.	2027 წლამდე შემუშავება და დაინერგება ფინანსური სტიმულირების მექანიზმი სახელმწიფოსა და ფინანსური ინსტიტუტების მიერ და გაიმართება საინფორმაციო კამპანიები ენერგო ეფექტური ღუმლების გამოყენების წახალისების მიზნით, რაც შეამცირებს ტყეებზე ზეწოლას და გააუმჯობესებს ნარჩენი ბიომასის გამოყენებას.	2009/28/EC-EPBD და 2012/27/EU EED დირექტივების განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 7 (ხელმისაწვდომი და უსაფრთხო ენერჯია); SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება); SDG 12 (გონივრული მოხმარება და წარმოება).	2026 წლამდე ჩატარებულია საინფორმაციო კამპანია ენერგოეფექტური ღუმლებისა და დამხმარე ფინანსური მხარდაჭერის პროგრამების შესახებ.	პროექტის „საქართველოში ტყის სექტორის რეფორმის გატარების მხარდაჭერა ტყის ღებრადაციით გამოწვეული სათბურის აირების ემისიის შემცირების მიზნით“ შესრულების ანგარიში.	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	სსიპ „გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი“ სსიპ „ეროვნული სატყეო სააგენტო“ ა(ა)იპ „სოფლის განვითარების სააგენტო“	22025 წ. IV კვარტალი	33,660,000.0 ლარი			33,660,000.0 ლარი (გრანტი)	GCF, გერმანიის მთავრობა, შვედეთის მთავრობა		
3.4.3. ტექნოლოგიების მიწოდების და ფართოდ გამოყენების შესაძლებლობის გაზრდის პროგრამის შემუშავება ქვეყნის მასშტაბით	პროგრამის შემუშავება შემდეგი აქტივობების განსახორციელებლად: საქართველოს შენობებში ენერგეტიკული მახასიათებლების გასაუმჯობესებელი ტექნოლოგიების	2009/28/EC-EPBD დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; 2012/27/EU EED დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა);	2026 წლამდე შემუშავებულია ტექნოლოგიების მიწოდების და ფართოდ გამოყენების შესაძლებლობის გაზრდის პროგრამა	პროგრამის ანგარიში, ევრონიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ანგარიშები ანგარიშები	ევრონიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	საბანკო დაწესებულებები, ბიზნეს ასოციაციები, ადგილობრივი მერიები სამშენებლო პროდუქციის მწარმოებელი ორგანიზაციები	2025 წ. IV კვარტალი	400,000 ლარი						400,000 ლარი

	<p>მიწოდების ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევის ჩატარება;</p> <p>ბაზარზე ადგილობრივი პროდუქციის წილის გაზრდა (კრიტიკული სფეროების იდენტიფიცირება და საწარმოების შექმნა-ხელშეწყობა)</p> <p>ადგილობრივი პროდუქციის წარმოების და მონტაჟის საქმიანობის განვითარება;</p> <p>ქვეყნის საინჟინრო შესაძლებლობების გაძლიერება;</p> <p>აღსრულების შესაძლებლობების გაძლიერება;</p> <p>ბაზრისთვის მორგებული პოლიტიკა და წახალისების სისტემები</p> <p>საწარმოებისთვის, ადგილობრივი პროდუქციის წარმოების ხელშეწყობა;</p> <p>პროფესიული ასოციაციების შექმნა და არსებულების ხელშეწყობა.</p> <p>პროგრამის დაფარვა - >= 50 მლნ აშშ დოლარის ინვესტიციის დაგეგმვა</p>	<p>SDG 7 (ხელმისაწვდომი და სუფთა ენერჯია);</p> <p>SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება);</p> <p>SDG 12 (გონივრული მოხმარება და წარმოება).</p> <p>SDG 8 (ღირსეული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა);</p> <p>SDG 9 (მრეწველობა, ინოვაცია და ინფრასტრუქტურა);</p>	ქვეყნის მასშტაბით			საინჟინრო ორგანიზაციები							
<p>3.4.4. შენობათა ფონდის ყოვლისმომცველი ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევის გეგმის შემუშავება</p>	<p>გეგმის შემუშავება შემდეგი აქტივობების განსახორციელებლად: საჯარო ობიექტების დეტალური ინვენტარიზაცია და ტექნიკური მდგომარეობის სიღრმისეული შეფასება - საჯარო შენობების მოდერნიზაციის დეტალური გეგმის შემუშავება</p> <p>კომერციული შენობების ფონდის ინვენტარიზაცია და ხარისხობრივი კვლევა საცხოვრებელი ფონდის ინვენტარიზაცია და ხარისხობრივი კვლევა შენობების ენერგეტიკულ მახასიათებლებთან დაკავშირებული სოციალური და გარემოს კვლევა</p>	<p>2009/28/EC-EPBD დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; 2012/27/EU EED დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა;</p> <p>SDG 11 (ქალაქებისა და დასახლებების მდგრადი განვითარება);</p>	<p>2026 წლამდე შემუშავებულია შენობათა ფონდის ყოვლისმომცველი ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევის გეგმა</p>	<p>გეგმის ანგარიში, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ანგარიშები</p>	<p>ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო</p>	<p>ყველა სხვა სამინისტროები, ბიზნეს ასოციაციები, მუნიციპალიტეტების სამინისტროს მერიები</p>	<p>2025 წ. IV კვარტალი</p>	<p>130,000 ლარი</p>					<p>130,000 ლარი</p>

	კვლევების საფუძველზე საჯარო და კომერციულ სექტორებში პროექტების განსახორციელებლად მიზანშეწონილობის დადგენა, დაგეგმვა, ბიუჯეტირება, შენობების განახლების გრძელვადიანი სტრატეგიის და დაგეგმვის ხელშეწყობა (ენერგოეფექტურობის და შენობების ენერგოეფექტურობის ღირებულებების მოთხოვნის შესაბამისად) შენიშვნა: ეს აქტივობა არის საჯარო შენობების რეესტრის ანალოგიური, მაგრამ ვრცელდება ყველა სხვა შენობაზე და მოიცავს ხარისხობრივ პარამეტრებსაც													
3.4.5. შენობების ენერგოეფექტური ტექნოლოგიების სახელმწიფო სუბსიდირების პროგრამის შემუშავება (ორივე - მიწოდების და მოთხოვნის მხარისთვის)	პროგრამის შემუშავება შემდეგ სფეროებში: (ა) ადგილობრივი წარმოება, ინჟინრული საქმე და მონტაჟი (ბ) დაფინანსების არსებული მექანიზმების სრულყოფა, პროგრამების დაფინანსება ან თანამონაწილეობის მიღება (გ) დაფინანსების პროგრამების დაწესება, დონორების და სახელმწიფოს მიერ ერთობლივი დაფინანსება, კრედიტების პროცენტის დაფინანსება	2009/28/EC-EPBD ღირებულების განხორციელების მხარდაჭერა; 2012/27/EU EED ღირებულების განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 7 (ხელმისაწვდომი და სუფთა ენერჯია); SDG 12 (გონივრული მოხმარება და წარმოება); SDG 8 (ღირსეული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა); SDG 9 (მრეწველობა, ინოვაცია და ინფრასტრუქტურა);	2026 წლამდე შემუშავებულია შენობების ენერგოეფექტური ტექნოლოგიების სახელმწიფო სუბსიდირების პროგრამა	პროგრამის ანგარიში, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ანგარიშები	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	საბანკო დაწესებულებები, ბიზნეს ასოციაციები, ადგილობრივი მერიები	2025 წ. IV კვარტალი	400,000 ლარი						400,000 ლარი
ამოცანა 3.5.		ენერგოეფექტურობის საკითხებში მაღალი პროფესიული სტანდარტის მქონე კადრების მომზადება												
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 3.5.1:	შენობების გათბობის, გაგრილებისა და ვენტილაციის სისტემებისა და ელექტრომომწოდებლობის ენერგოეფექტურობის საკითხებში სერტიფიცირებული და დიპლომირებული სპეციალისტების ჯამური პროცენტული რაოდენობა	წელი	2020	2022	2024	2026	2028	2030	დადასტურების წყარო					
		მაჩვენებელი	მიზნობრივი კონტინგენტი 0%	მიზნობრივი კონტინგენტის 0%	მიზნობრივი კონტინგენტი 30%	მიზნობრივი კონტინგენტი 60%	მიზნობრივი კონტინგენტის 80%	მიზნობრივი კონტინგენტის 100%	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ვებგვერდზე არსებული დამოუკიდებელი ექსპერტების შესახებ მონაცემთა ბაზა					
		საბაზისო	სამუალოვადიანი სამიზნე	სამუალოვადიანი სამიზნე	სამუალოვადიანი სამიზნე	სამუალოვადიანი სამიზნე	სამუალოვადიანი სამიზნე	სამუალოვადიანი სამიზნე	სამუალოვადიანი სამიზნე	საბოლოო სამიზნე				
რისკი	კანონქვემდებარე აქტის ამოქმედების გადავადება													
აქტივობა	მოკლე აღწერა	კავშირი საქართველო-ევროკავშირის ასოციაციის შესახებ შეთანხმებასთან	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	დადასტურების წყარო	პასუხისმგებელი უწყება	პარტნიორი უწყება	შესრულების ვადა	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო					
									სახელმწიფო		სხვა		დეფიციტი	

		და მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG)							ოღონობა	კოდი	ოღონობა	ორგანიზაცია	
3.5.1 დანერგილი სატრენინგო პროგრამების შესაბამისად ექსპერტების გადამზადება და სერტიფიცირება	ენერჯის სფეროში ინჟინრების, ენერგოაუდიტზე უნარ-ჩვევების და კომპეტენციის გაუმჯობესების მიზნით პროგრამების შემუშავება, რომლის საფუძველზეც გადამზადდებიან შესაბამისი ექსპერტები. აღნიშნული პროგრამების საფუძველზე მოხდება ზემოხსენებულ ექსპერტების სერტიფიცირება.	2009/28/EC-EPBD დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; 2012/27/EU EED დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 1 (არა სიღარიბეს); SDG 4 (ხარისხიანი განათლება); SDG 5 (გენდერული თანასწორობა); SDG 7 (ხელმისაწვდომი და სუფთა ენერჯია); SDG 8 (ღირსეული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა); SDG 10 (შემცირებული უთანასწორობა).	2026 წლამდე ბაზარზე შემოსული ექსპერტების 100% სერტიფიცირებული და გავლილი აქვს გადამზადების პროგრამები.	გამოქვეყნებულ ექსპერტთა სია	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	განათლების ხარისხის ეროვნული ცენტრი	2026	ადამინისტრაციული ხარჯი					
მიზანი 4			2030 წლისთვის, მრეწველობის სექტორის დაბალნახშირბადიანი მიდგომების განვითარების ხელშეწყობა კლიმატგონივრული და ენერგოეფექტური ტექნოლოგიებისა და მომსახურების წახალისებით, საბაზისო სცენარით გათვალისწინებულ პროგნოზებთან შედარებით, საბურთის აირების ემისიების 5%-თ შესამცირებლად										
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზნებთან			მდგრადი განვითარების მიზნები 8, 9, 11, 12										
გავლენის ინდიკატორი 4.1:	სათბურის აირების ემისიები მრეწველობის სექტორიდან (კტ CO2 ეკვ.)		ისტორიული	საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	პროგნოზი საბაზისო სცენარით	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო				
			წელი	1990	2015	2024	2028	2030	2030	2030 წელს სათბურის აირების ეროვნული ინვენტარიზაცია			
			მაჩვენებელი	11,445	3,123	4,474	5,289	5,986	< 5,690 (-5%)				
ამოცანა 4.1			თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვით, სამრეწველო პროცესებიდან და სამრეწველო ობიექტების მიერ ენერჯის მოხმარებიდან გამოწვეული სათბურის აირების ემისიის დონის შემცირება										
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 4.1.1:	ცემენტის წარმოებიდან ემისიების ოღონობა (კტ CO2 ეკვ.)		საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო							
			წელი	2020	2022	2023	პროგრესის შესახებ ყოველწლიური ანგარიში და კლიმატის სამოქმედო გეგმის შეფასების ანგარიში						
			მაჩვენებელი	968	1083	1139							
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 4.1.2:	ქიმიური მრეწველობიდან ემისიების ოღონობა (კტ CO2 ეკვ.)		საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო							
			წელი	2020	2022	2023	პროგრესის შესახებ ყოველწლიური ანგარიში და კლიმატის სამოქმედო გეგმის შეფასების ანგარიში						
			მაჩვენებელი	2547	2919	3105							
რისკი	კერძო სექტორის დაბალი ინტერესი; კორონავირუსის პანდემიის გამო პროექტის ფარგლებში საჭირო კვლევების ჩატარების (მათ შორის, უცხოელ ექსპერტთა ჯგუფის მოხილვა) და ტექნოლოგიების შემოტანის შეფერხება.												
აქტივობა	მოკლე აღწერა	კავშირი საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმებასთან და მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG)	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	დადასტურების წყარო	პასუხისმგებელი უწყება	პარტნიორი უწყება	შესრულებ ის ვადა	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
									სახელმწიფო	სხვა	დეფიციტი		
									ოღონობა	კოდი	ოღონობა	ორგანიზაცია	
4.1.1. სათბურის აირების დაბალი ემისიებით აზოტის მჟავის წარმოების ხელშეწყობა.	2020 წლიდან, საქართველო, გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის გარემოს დაცვის, ბუნების კონსერვაციისა და ბირთვული უსაფრთხოების სამინისტროსთან თანამშრომლობით, შეუერთდა ინიციატივას, რომელიც მიზნად ისახავს ამ ინიციატივის წევრ ქვეყნებში აზოტმჟავას მწარმოებელი კომპანიები ალტურვოს კლიმატის ცვლილების გამომწვევი აზოტის	2008/50/EC დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; 2010/75/EU დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 9 (მრეწველობა, ინოვაცია და ინფრასტრუქტურა); SDG 11 (მდგრადი ქალაქები და დასახლებები).	აზოტმჟავის სრული რაოდენობა (100%) ახალი ალტურვილობით არის წარმოებული.	პროექტის „აზოტმჟავას კლიმატის სამოქმედო ჯგუფის (NACAG) მხარდაჭერა“ განხორციელებული ანგარიში.	შპს „რუსთავის აზოტი“	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	2025 წ. IV კვარტალი	17,820,000.0 ლარი			8,910,000.0 ლარი (შპს „რუსთავი აზოტი“, კერძო)	შპს „რუსთავი აზოტი“ გერმანიის მთავრობა	
											8,910,000.0 ლარი (გრანტი)		

	ოქსიდის მშთანთქავი ტექნოლოგიით. შპს „რუსთავი აზოტი“, აზოტმჭავას მწარმოებელი საწარმო, აღჭურვილი იქნება თანამედროვე ტექნოლოგიით, რათა მოხდეს მათი წარმოების ციკლიდან N ₂ O-ს ემისიების შემცირება.												
4.1.2 ელექტროენერჯის გადაცემისა და განაწილების სექტორში ელერგაზების გაუმჯობესებული აღრიცხვა	2023 წლიდან მომდინარეობს ელერგაზების (HFC-ების), როგორც ელექტრო იზოლაციური აირის მოხმარებიდან სათბურის აირების ემისიების შეფასება გაუმჯობესებული მეთოდით.	SDG 9 (მრეწველობა, ინოვაცია და ინფრასტრუქტურა);	2025 წლის ანგარიშში 2 ელ. ოპერატორის მიერ მოხმარებული ელერგაზების რაოდენობის შესახებ წარმოდგენილია ინფორმაცია 2021 და 2022 წლებისთვის.	საქართველოს ეროვნული ინვენტარიზაციის ანგარიში (მონაცემების მომწოდების ნაწილი)	სსიპ საქართველოს ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	2025 წ. I კვარტალი	5,460 ლარი			5,460 ლარი (გრანტი)	GEF/UNEP	
ამოცანა 4.2			მრეწველობის სექტორში ემისიების ფაქტორების შესწავლისა და მონაცემების მართვის სისტემის განვითარება										
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 4.2.1:	მრეწველობის რაოდენობა, რომელშიც შესწავლილია სპეციფიკური ემისიების ფაქტორები			საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო				
		წელი	2020	2022	2024	2026	2028	2030	პროგრესის შესახებ ყოველწლიური ანგარიში და კლიმატის სამოქმედო გეგმის შეფასების ანგარიში				
		მაჩვენებელი	0	1	2	3	4	5					
რისკი	დარგობრივი ექსპერტიზის ნაკლებობა; კერძო სექტორის დაბალი ინტერესი; მონაცემთა მართვის სისტემის შექმნისა და ინდივიდუალური ემისიის ფაქტორის განსაზღვრისათვის კონფიდენციალური ინფორმაციის მიწოდება.												
აქტივობა	მოკლე აღწერა	საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმებასთან და მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG)	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	დადასტურების წყარო	პასუხისმგებელი უწყება	პარტნიორი უწყება	შესრულების ვადა	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
									სახელმწიფო		სხვა		დეფიციტი
									ოდენობა	კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
4.2.1. წარმოების შესაბამისად ინდივიდუალური ემისიების ფაქტორების ჩამოყალიბება.	სექტორის ემისიების და შერბილების პოტენციალის დათვლისა და განსაზღვრის მიზნით, მონაცემთა მართვის ისეთი სისტემის შექმნა, რომელიც მოიცავს სამედიცინო და საკვები მასალების ინდუსტრიიდან ინდივიდუალური ემისიის ფაქტორების განსაზღვრას.	2010/75/EU დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა და ასოცირების შესახებ შეთანხმება 314-ე მუხლი; SDG 9 (მრეწველობა, ინოვაცია და ინფრასტრუქტურა); SDG 11 (მდგრადი ქალაქები და დასახლებები).	საქართველოს სათბურის აირების ეროვნული ინვენტარიზაციის ანგარიშის მრეწველობის სექტორის თავში აღწერილია 2 წყარო-კატეგორიისთვის (სამედიცინო და საკვები მასალების ინდუსტრია) ემისიების შეფასების ახალი მეთოდოლოგია	საქართველოს სათბურის აირების ეროვნული ინვენტარიზაცია 1990-2022.	გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი.	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო (კლიმატის სამმართველო)	2025 წ. I კვარტალი	9,700.0 ლარი			9,700.0 ლარი (გრანტი)	GEF/UNEP	
მიზანი 5			სოფლის მეურნეობის სექტორის დაბალნახშირბადიანი განვითარების ხელშეწყობა კლიმატგონივრული და ენერგოეფექტური ტექნოლოგიებისა და მომსახურებების წახალისებით										
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზნებთან			მდგრადი განვითარების მიზნები 2, 6, 12, 15										
გავლენის ინდიკატორი 5.1:	სათბურის აირების ემისიების რაოდენობა სოფლის მეურნეობის სექტორიდან (გგ CO ₂ ეკვ.)			ისტორიული	საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	პროგნოზი საბაზისო სცენარით	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო			
		წელი	1990	2015	2024	2028	2030	2030	სათბურის აირების ეროვნული ინვენტარიზაცია				

		მაჩვენებელი	4,102	3,326	3,635	4,203	4,624	4,533-ზე ნაკლები							
ამოცანა 5.1		ნიადაგის და საძოვრების მდგრადი მართვა და შინაური ცხოველების კვების მდგრადი პრაქტიკების დანერგვის ხელშეწყობა													
ამოცანის შედეგის მაჩვენებელი 5.1.1:	ექსტენციის ცენტრებისა და სურსათის ეროვნული სააგენტოს მიერ ინფორმირებულ ფერმერებს შორის მათი პროცენტული წილი, რომელთაც აქვთ გაუმჯობესებული ინფორმაცია შინაური ცხოველების კვების მდგრადი პრაქტიკის და ნიადაგის მდგრადი მართვის შესახებ	წელი	2020	2022	2024	2026	2028	2030	დადასტურების წყარო						
		მაჩვენებელი	0%	სამიზნე კონტინგენტის ფერმერთა 50%	სამიზნე კონტინგენტის ფერმერთა 50%	სამიზნე კონტინგენტის ფერმერთა 50%	სამიზნე კონტინგენტის ფერმერთა 50%	სამიზნე კონტინგენტის ფერმერთა 50%	სამიზნე კონტინგენტის ფერმერთა 50%	პროგრესის შესახებ ყოველწლიური ანგარიში და კლიმატის სამოქმედო გეგმის შეფასების ანგარიში					
რისკი	ფერმერთა დაბალი ინტერესი														
აქტივობა	მოკლე აღწერა	კავშირი საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმებასთან და მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG)	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	დადასტურების წყარო	პასუხისმგებელი უწყება	პარტნიორი უწყება	შესრულების ვადა	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო			დეფიციტი			
									სახელმწიფო	სხვა	ოღონობა	კოდი	ოღონობა	ორგანიზაცია	
5.1.1. მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის ენტერული (ნაწლავური) ფერმენტაციის შედეგად წარმოქმნილი ემისიების შემცირების მიზნით, საკვები რაციონის შედგენის მეთოდოლოგიის შემუშავება და სარეკომენდაციო კამპანიის წარმოება.	დონისძიების მიზანია, გამოიკვლიოს საქართველოში ცხოველთა კვების სხვადასხვა რაციონის გავლენა ენტერულ ფერმენტაციაზე და შემუშავდეს ოპტიმალური რაციონის შედგენის მეთოდოლოგია, რაც შეამცირებს ენტერული (ნაწლავური) ფერმენტაციით გამოწვეულ სათბური აირების ემისიებს. შერჩეული დიეტისა და საკვებდანამატების ალტერნატივები ხელმისაწვდომი უნდა იყოს ადგილობრივ ბაზარზე და აკმაყოფილებდეს აქაური ბიზნეს მოდელის ხარჯთსარგებლიანობის კრიტერიუმებს.	SDG 2 (წულოვანი შიმშილი) SDG 6 (სუფთა წყალი და კანალიზაცია) SDG 15 (სიცოცხლე მიწაზე)	2026 წლამდე შემუშავებულია მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვისათვის საკვების მეთოდოლოგია და დოკუმენტი, რომელიც უნდა მოიცავდეს ინფორმაციას მინიმუმ 5 ალტერნატიული საკვებდანამატის/საშუალების შესახებ, რომლებიც შეამცირებს სათბური აირების გამოყოფას და ხელმისაწვდომი და ხარჯთაღრიცხვითი იქნება საქართველოში გამოსაყენებლად.	მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვისათვის საკვების რაციონის ოპტიმიზაციის მეთოდოლოგია და დოკუმენტი	სსიპ „სამეცნიერო კვლევითი ცენტრი“	მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვისათვის საკვების რაციონის ოპტიმიზაციის მეთოდოლოგია და დოკუმენტი.	2025 წ. IV კვარტალი	10,000	10,000	31 04					
5.1.2. კანონმდებლობის შემუშავება საძოვრების პროდუქტიულობის გაზრდისა და ბიომრავალფეროვნების შენარჩუნების მიზნით	პროექტის მიზანია საძოვრების ბიომრავალფეროვნების შენარჩუნება და პროდუქტიულობის გაზრდა საძოვრების მართვის პროცესის საკანონმდებლო ჩარჩოში მოქცევისა და აღსრულების უზრუნველყოფის გზით.	SDG 2 (წულოვანი შიმშილი); SDG 6 (სუფთა წყალი და კანალიზაცია); SDG 15 (სიცოცხლე მიწაზე).	2025 წლისთვის შემუშავებულია ახალი საკანონმდებლო აქტის პროექტი	კანონპროექტის დოკუმენტი და მამკიცებელი კანონი და შესაბამისი ნორმატიული აქტები	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	სსიპ მიწის მდგრადი მართვისა და მიწათსარგებლობის მონიტორინგის ეროვნული სააგენტო	2024 წ. IV კვარტალი	472,794 ლარი (175,434 დოლარი)			472,794 ლარი (175,434 დოლარი)			გარემოს სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაცია (FAO), კავკასიის რეგიონული გარემოსდაცვითი ცენტრი (RECC) და CENN, ინიცირებული საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის	

													სამინისტროს მიერ (მიწის დეგრადაციის ნეიტრალური ბალანსის (LDN) ეროვნული მიზნების მიღწევა დეგრადირებული საძოვრების აღდგენისა და მდგრადი მართვის გზით)
5.1.3. სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ქარსაფარი ზოლების ინვენტარიზაცია და მდგრადი მართვა კლიმატის ცვლილების შედეგად გამოწვეული მიწის დეგრადაციის მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით.	აქტივობის უმთავრესი მიზანია კლიმატის ცვლილების მიმართ მდგრადი და მრავალფუნქციური ქარსაფარი და აგრო სატყეო ეკოსისტემის (mWAE) ჩამოყალიბება, მიწის დეგრადაციის შემცირება, ნიადაგისა და სოფლის მეურნეობის პროდუქტიულობის გაზრდა და დივერსიფიკაცია.	SDG 15 (სიცოცხლე მიწაზე)	2026 წლისთვის ინვენტარიზებული დაახლოებით 5,000 ჰა-მდე ფართობის სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ქარსაფარი (მინდორდაცვითი) ზოლები	სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ქარსაფარი ზოლების ინვენტარიზაციის დოკუმენტი შესაბამისი GIS რუკებით.	სსიპ „მიწის მდგრადი მართვისა და მიწათსარგებლობის მონიტორინგის ეროვნული სააგენტო“	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	2025 წ. IV კვარტალი	1,500,000 ლარი	1,500,000 ლარი	31 15 02			
5.1.4 კერძო საკუთრებაში არსებულ მიწებზე ქარსაფარი ზოლების გაშენებისა და მოვლისათვის წახალისების მექანიზმების შემუშავება „დანერგე მომავალი“ პროგრამის ფარგლებში.	აქტივობის მიზანია, ფერმერული მეურნეობების ხელშეწყობა, რათა მათ გააუმჯობესონ ქარსაფარი ზოლები როგორც ქარისგან დაცვის, ასევე თაფლოვანი მცენარეების გასამრავლებლად დამამტვერიანებელი მწერებისათვის.	SDG 15 (სიცოცხლე მიწაზე)	2026 წლამდე პროგრამაში „დანერგე მომავალი“ დამატებულია ქარსაფარი ზოლების კომპონენტი.	საქართველოს მთავრობის განკარგულება პროგრამაში „დანერგე მომავალი“ ცვლილების შეტანის თაობაზე.	ა(ა)იპ „სოფლის განვითარების სააგენტო“	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	2025 წ. IV კვარტალი	500,000 ლარი	500,000 ლარი	31 05 04			
ამოცანა 5.2			სოფლის მეურნეობის სექტორში კლიმატგონივრული მიდგომების შემუშავებისთვის კვლევითი მტკიცებულებების შექმნის შესაძლებლობის განვითარება										
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 5.2.1:	ხარჯ-სარგებლიანობის ანალიზზე და სხვა მტკიცებულებებზე დაფუძნებული კლიმატგონივრული ტექნოლოგიებისა და/ან ინიციატივების წილი სოფლის მეურნეობის სახელმწიფო და დონორების პროგრამებში			საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო				
			წელი	2020	2022	2024	2026	2028	2023	პროგრესის შესახებ ყოველწლიური ანგარიში და კლიმატის სამოქმედო გეგმის შეფასების ანგარიში			
			მაჩვენებელი	არაა ცნობილი	10%	30%	40%	50%	60%				
რისკი	დაფინანსების და რესურსების მოძიების გაჭიანურება; განმარტოვებისა და დონორის მიერ მომზადებული დოკუმენტების ხარისხი.												
აქტივობა	მოკლე აღწერა	კავშირი საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმებასთან და მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG)	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	დადასტურების წყარო	პასუხისმგებელი უწყება	პარტნიორი უწყება	შესრულების ვადა	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
									სახელმწიფო		სხვა		დეფიციტი
									ოდენობა	კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
5.2.1. საქართველოს სოფლის მეურნეობის სექტორისთვის გეგმის შემუშავება განხლებული ეროვნულად განსაზღვრული	აქტივობის მიზანია, საქართველოში სოფლის მეურნეობისა და მისი ქვესექტორების შეფასება ყოველწლიური სამოქმედო გეგმის შემუშავებისათვის. ეს გეგმა მოიცავს პოლიტიკის	SDG 2 (წილიანი მიწის) SDG13 (კლიმატის) აქტივობა) SDG 14 (სიცოცხლე წყლის ქვეშ) SDG 15 (სიცოცხლე მიწაზე)	2026 წლამდე დამტკიცებულია გეგმა სოფლის მეურნეობის სულ მცირე 4 ქვესექტორისთვის	პროექტის ანგარიში და საბოლოო დოკუმენტი	FAO და გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო (გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი)	გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2025 წ. IV კვარტალი	447,456 დოლარი USD			447,456 დოლარი USD	FAO-GCF Readiness and Preparatory Support under the project: "Strategic Readiness to support the	

წვლილის (NDC-ს) შესასრულებლად	რეკომენდაციებს და კლიმატის დაფინანსების სტრატეგიებს, რაც თანხვედრაში იქნება ეროვნულად განსაზღვრული წვლილისა და კლიმატის ცვლილების 2030 სტრატეგიასთან. გეგმა მოიცავს სოფლის მეურნეობის 4 ქვესექტორის განვითარებისა და საინვესტიციო საჭიროებებს. პროცესი ასევე მოიცავს დაინტერესებული მხარეების შესაძლებლობების გაზრდას.											Updated NDC and its Climate Action for Georgia: Transforming Agriculture Sector through Low-Emissions and Climate-Resilient Pathways "	
5.2.2. ხარჯ-თარგებლიანობისა და განხორციელებადობის კვლევების ჩატარება, მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის სადგომებში ნაკელის სეპარაციის, ტრანსპორტირებისა და შენახვის პრაქტიკების შესახებ.	აქტივობის მიზანია, არსებული კვლევების გათვალისწინებით (რომლებიც 2021-2023 წლებში ჩატარდა) ნაკელის მართვის შერჩეული პრაქტიკის სადემონსტრაციო ნაკვეთების მოწყობა, რაც საშუალებას იძლევა, პრაქტიკაში გამოიყენოს და გამოყენებული იყოს სწავლებისა და რეპლიკაციისთვის.	SDG 2 (წულოვანი შიმშილობა); SDG 6 (სუფთა წყალი და კანალიზაცია); SDG 12 (მდგრადი წარმოება და მოხმარება); SDG 15 (სიცოცხლე მიწაზე).	2026 წლისთვის საქართველოს მასშტაბით მინიმუმ 20 ფერმაში (მ.შ. ქალების მფლობელობაში არსებულ ფერმებში) მოწყობილია ნაკელის სადგავისა და მდგრადი მართვის სადემონსტრაციო ობიექტები	სადემონსტრაციო ნაკვეთების მოწყობის ანგარიში, თეორიული/პრაქტიკული ტრენინგის დოკუმენტები და საპუბლიკაციო მასალა (მ.შ. სურათები/ვიდეო)	სსიპ „სამეცნიერო კვლევითი ცენტრი“	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	2025 წ. IV კვარტალი			31 05 15 01	160,000 ევრო	IFAD (მერძეობის დარგის მოდერნიზაციის და ბაზარზე წვდომის პროგრამა (DiMMA)) IFAD (Dairy Modernization and Market Access Project (DiMMA))	
5.2.3 სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული სათიბ-საძოვრების გაიჯარების პროცესისა და საიჯარო პირობების მონიტორინგის პროცესების ხელშეწყობა საძოვრების მდგრად მართვის პრაქტიკის დანერგვის, გადამოვების ინტენსივობის შემცირებისა და ამით მიწების დეგრადაციის შეჩერების მიზნით.	აქტივობის მიზანია, იდენტიფიცირდეს მიწის ისეთ ნაკვეთები, რომლებიც არის რეგისტრირებული და გააჩნია პოტენციალი, გაიცეს იჯარით გარკვეული წინაპირობების გათვალისწინებით. დღეის მდგომარეობით გარდამავალი კანონმდებლობის ძალაში სრულად შესვლამდე, საიჯარო ვადა არის 3 წელი, მაგრამ საერთაშორისო გამოცდილების მიხედვით, რეკომენდირებულია ის გაიზარდოს და ამით ფერმერებმა დანერგონ ნაკვეთმონაცვლეობითი ძოვებისა და ცხოველთა სადგომების მართვის კარგი პრაქტიკები.	SDG 2 (წულოვანი შიმშილი)	2024-2025 წლებში იჯარით გაცემული და მდგრადად მართული საძოვრების ფართობი სულ მცირე 10,000 ჰექტარს შეადგენს (მ.შ. საიჯარო ხელშეკრულებები გაცემულია ქალებზე)	პროგრამის ფარგლებში დოკუმენტურად დადასტურებული იჯარით გაცემის დოკუმენტაცია და/ან მიწის მართვის სააგენტოს ანგარიში	სსიპ „მიწის მდგრადი მართვისა და მიწათსარგებლობის მონიტორინგის ეროვნული სააგენტო“	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო - ჰიდრომელიორაციისა და მიწის მართვის დეპარტამენტი	2025 წ. IV კვარტალი	50,000 ლარი	50,000	31 15			
5.2.4 სამცხე-ჯავახეთის რეგიონში სადემონსტრაციო ნაკვეთების მოწყობა შემდეგი მიმართულებებით:	აქტივობის მიზანია, დანერგოს თესვარუნვის პრაქტიკა კარტოფილისა და სიმინდის კულტურებისთვის. ამისთვის ზამთრის	SDG 12 (პასუხისმგებელი წარმოება და მოხმარება)	2024 წლის ბოლომდე სამცხე-ჯავახეთის რეგიონში მოწყობილია	სადემონსტრაციო ნაკვეთების მოწყობის ანგარიში, თეორიული/პრაქტიკული	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	ა(ა)იპ „სოფლის განვითარების სააგენტო“	2024 წ. IV კვარტალი	20,000 ევრო			20,000 ევრო	NIRAS IC Sp. z o.o. (Support to Environmental protection and fight against	

<p>ნაკელის გამოყენების ოპტიმიზაციის პრაქტიკები N2O-ის ემისიების შესამცირებლად და თესლობრუნვაში საფარი კულტურებისა და სიდერატების ჩართვა.</p>	<p>პერიოდში, როცა მოსავალი აღებული იქნება, დაითესება საფარი კულტურები და სიდერატები (მწვანე სასუქი). ასევე ჩატარდება მინიმუმ 2 ვორკოპი ნიადაგში მინერალური სასუქების/ნაკელის შეტანისა და ნიადაგის დამუშავების პრაქტიკების შესახებ.</p>		<p>სულ მცირე 2 სასაქონლო სტრატეგია იქნება დათესება საფარი კულტურებისა და სიდერატების გამოყენებით.</p>	<p>ტრენინგის დოკუმენტები და საპუბლიკაციო მასალა (მ.შ. სურათები/ვიდეო).</p>								<p>Climate change in Georgia)</p>	
<p>5.2.5. კლიმატგონივრული სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკების დანერგვის ხელშეწყობა ფერმერებისთვის კლიმატური მომსახურებების შეთავაზებით, ექსტენციისა და ცნობიერების ამაღლების მეშვეობით.</p>	<p>აქტივობა ხელს შეწყობს აგრომეტეოროლოგიური კანალიზაციის გაფართოებას კახეთისა და შიდა ქართლის რეგიონებში, რასაც თან დაერთვება ინფორმაციის მიზნობრივი გავრცელება სხვადასხვა არხის საშუალებით (SMS, email, app notification). ეს იქნება კლიმატზე დაფუძნებული სერვისების მიწოდების სისტემა, რომელიც ფერმერებისათვის სოფლის განვითარების სააგენტოს შესაბამისი მობილური აპლიკაციის საშუალებით, იქნება ინფორმაციის წყარო ბუნებრივ საფრთხეებზე, დაავადებების გავრცელებასა და ირიგაციის მენეჯმენტზე. აპლიკაცია დამატებით მოიცავს ავტომატურად განახლებად ყოველკვირეულ, ყოველთვიურ და სეზონურ ბიულეტენებს, ასევე ამინდის მოკლევადიან და გრძელვადიან (სეზონურ) პროგნოზებს.</p>	<p>SDG 2 (წულოვანი მიზმილი); SDG 6 (სუფთა წყალი და კანალიზაცია); SDG 15 (სიცოცხლე მიწაზე).</p>	<p>2026 წლამდე კახეთისა და შიდა ქართლის რეგიონებში დამონტაჟებულია სულ მცირე 15 აგრომეტეოროლოგიური სადგური</p> <p>2026 წლამდე კლიმატზე დაფუძნებულია და ამუშავებულია შესაბამისი მობილური აპლიკაცია</p>	<p>სოფლის განვითარების სააგენტოს ანგარიშები, საცნობარო ბიულეტენები და მობილური აპლიკაცია.</p>	<p>ა(ა)იპ „სოფლის განვითარების სააგენტო“</p>	<p>სსიპ „სამეცნიერო კვლევითი ცენტრი“</p> <p>გარემოს ეროვნული სააგენტო</p> <p>სურსათის ეროვნული სააგენტო</p>	<p>2024 წ. IV კვარტალი</p>	<p>375,000 ევრო</p>			<p>375,000 ევრო</p>	<p>UNDP, in cooperation with the Government of Georgia, with funds from Green Climate Fund (GCF) (Scaling-up Multi-Hazard Early Warning System and the Use of Climate Information in Georgia)</p>	
<p>5.2.6 კლიმატგონივრული სოფლის მეურნეობის პოლიტიკის დიალოგის ხელშეწყობა</p>	<p>აქტივობის მიზანია პროექტის ფარგლებში კლიმატგონივრული სოფლის მეურნეობის სამუშაო ჯგუფის აქტივობების საშუალებით საქართველოსი კლიმატგონივრული სოფლის მეურნეობის მიმართულების განვითარება.</p>	<p>SDG 2 (წულოვანი მიზმილი) SDG13 (კლიმატის აქტივობა) SDG 15 (სიცოცხლე მიწაზე) ასოცირების მეთაუნების მეოთხე თავის 307 და 308 მუხლები</p>	<p>2026 წლამდე შემუშავებული 3 ტრენინგ მოდული ფერმერებისთვის კლიმატგონივრული სოფლის მეურნეობის შესახებ</p> <p>2026 წლამდე კონსერვაციული სოფლის მეურნეობის მიდგომების გამოყენებით დამუშავებულია 2000 ჰექტარი</p>	<p>პროექტის ანგარიში და საბოლოო დოკუმენტი</p>	<p>FAO და გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო (გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი)</p>	<p>გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი</p>	<p>2025 წ. IV კვარტალი</p>	<p>560,000 დოლარი USD</p>			<p>560,000 დოლარი USD</p>	<p>FAO, under the project: "Support to the Food Safety and Sanitary and Phytosanitary Sector in Georgia under ENPARD IV" Building on the previous experience of operationalizing the CSA Working Group under the FAO's ENPARD III</p>	

				2026 წლამდე დატრენინგებულია 2000 ფერმერი წყლის გამოყენების კარგ პრაქტიკებზე										
მიზანი 6			ნარჩენების სექტორის დაბალნახშირბადიანი განვითარების ხელშეწყობა კლიმატგონივრული და ენერგოეფექტური ტექნოლოგიებისა და მომსახურებების წახალისების გზით											
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზნებთან			მდგრადი განვითარების მიზნები 8, 11, 12											
გავლენის ინდიკატორი 6.1:	სათბურის აირების ემისიების რაოდენობა ნარჩენების სექტორიდან (გგ CO ₂ ეკვ)		ისტორიული	საბაზისო	საშუალოვადიანი	საშუალოვადიანი	პროგნოზი საბაზისო სცენარით	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო					
		წელი	1990	2015	2024	2028	2030	2030	2030 წელს სათბურის აირების ეროვნული ინვენტარიზაცია					
		მაჩვენებელი	1,105	1,389	ზ	1,339	1,850	1,850-ზე ნაკლები						
ამოცანა 6.1			არსებული უნებართვო, სტიქიური და არასახიფათო ნაგავსაყრელებიდან წარმოქმნილი სათბურის აირის ემისიების შემცირება											
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 6.1.1:	ნაგავსაყრელებიდან ემისიების რაოდენობა (გგ CO ₂ ეკვ)		საბაზისო	საშუალოვადიანი	საშუალოვადიანი	საშუალოვადიანი	საშუალოვადიანი	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო					
		წელი	2020	2022	2024	2026	2028	2030	პროგრესის შესახებ ყოველწლიური ანგარიში და კლიმატის სამოქმედო გეგმის შეფასების ანგარიში					
		მაჩვენებელი	1,091	1,063	1,056	908	822	840						
რისკი	ახალი ნაგავსაყრელების მოწყობის გაჭიანურება ადგილის შერჩევის გამო													
აქტივობა	მოკლე აღწერა	კავშირი საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმებასთან და მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG)	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	დადასტურების წყარო	პასუხისმგებელი უწყება	პარტნიორი უწყება	შესრულების ვადა	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო					
									სახელმწიფო		სახელმწიფო		დეფიციტი	
									ოდენობა	კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია		
6.1.1. ოფიციალური (უნებართვო) არასახიფათო ნაგავსაყრელების დახურვა.	არსებული ოფიციალური (უნებართვო), მუნიციპალური ნაგავსაყრელების დახურვა. აქტივობა სრულ შესაბამისობაშია ნარჩენების მართვის ეროვნული სტრატეგიის და ნარჩენების მართვის ეროვნული სამოქმედო გეგმით განსაზღვრულ მიზნებთან და ამოცანებთან.	2008/98/EC დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; 1999/31/EC დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 6-თან (სუფთა წყალი და კანალიზაცია); SDG 11-თან (მდგრადი ქალაქები და დასახლებები).	2026 წლამდე დახურულია მინიმუმ 4 უნებართვო ნაგავსაყრელი	მპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“ წლიური ანგარიში	მპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	2025 წ. IV კვარტალი	6,520,000.0 ლარი	2,520,000.0 ლარი	25 05 01	4,000,000.0 ლარი (სესხი)	EBRD		
6.1.2. სტიქიური ნაგავსაყრელების ინვენტარიზაცია და დახურვა.	რეგიონებში დარჩენილი 400-მდე სტიქიური ნაგავსაყრელის ინვენტარიზაცია, დახურვა / რემედიაცია. აქტივობა სრულ შესაბამისობაშია ნარჩენების მართვის ეროვნული სტრატეგიის და ნარჩენების მართვის ეროვნული სამოქმედო გეგმით განსაზღვრულ მიზნებთან და ამოცანებთან.	2008/98/EC დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; 1999/31/EC დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; (EC) No 1882/2003 რეგულაციით შეტანილი ცვლილებების შესაბამისად. SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 6 (სუფთა წყალი და კანალიზაცია); SDG 11 (მდგრადი ქალაქები და დასახლებები).	2026 წლისთვის ყველა 63 მუნიციპალიტეტში ჩატარებული არსებული სტიქიური ნაგავსაყრელების ინვენტარიზაცია და მომზადებულია შესაბამისი ინვენტარიზაციის ანგარიშები.	მუნიციპალიტეტების ანგარიშები	მუნიციპალური მართვის გეგმები	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	2025 წ. IV კვარტალი	ადმინისტრაციული ხარჯი						

			დასუფთავებულია/ დახურულია ინვენტარიზაციისას იდენტიფიცირებული სტიქიური ნაგავსაყრელები 100%			აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა							
6.1.3. რეგიონული არასახიფათო ნაგავსაყრელების მოწყობა	2030 წლის ბოლომდე მოეწყობა სტანდარტების შესაბამისი 7 რეგიონული არასახიფათო ნაგავსაყრელი (აჭარა, ქვემო ქართლი, სამეგრელო, იმერეთი, კახეთი, ცენტრალური, საქართველო - 2). აქტივობა სრულ შესაბამისობაშია ნარჩენების მართვის ეროვნული სტრატეგიის და ნარჩენების მართვის ეროვნული სამოქმედო გეგმით განსაზღვრულ მიზნებთან და ამოცანებთან.	2008/98/EC დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; 1999/31/EC დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; (EC) No 1882/2003 რეგულაციით შეტანილი ცვლილებების შესაბამისად. SDG 3(ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 6 (სუფთა წყალი და კანალიზაცია); SDG 8 (ღირსეული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა); SDG11 (მდგრადი ქალაქები და დასახლებები).	2026 წლისთვის დასრულებულია სამეგრელო - ზემო სვანეთის რეგიონში არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტის მშენებლობა. სამეგრელო - ზემო სვანეთის რეგიონში მოწყობილია ნარჩენების გადამტვირთი 3 სადგური. 2026 წლისთვის დასრულებულია ქვემო ქართლის არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტის მშენებლობა	შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“ ანგარიში	შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	2025 წ. IV კვარტ.	47,520,000.0 ლარი			47,520,000.0 ლარი (სესხი)	EBRD KfW	
6.1.4. თბილისის ნაგავსაყრელის განახლება და გაუმჯობესება.	ქ. თბილისის საყოფაცხოვრებო ნარჩენების პოლიგონის გაფართოება, ნაგავსაყრელის ნაჟური წყლების (ლიჩუტის) დამუშავების სისტემის გაუმჯობესება და მასალების აღმდგენი ობიექტი- MRF-ის მოწყობა. აქტივობა სრულ შესაბამისობაშია ნარჩენების მართვის ეროვნული სტრატეგიის და ნარჩენების მართვის ეროვნული სამოქმედო გეგმით განსაზღვრულ მიზნებთან და ამოცანებთან.	1999/31/EC დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; (EC) No 1882/2003 რეგულაციით შეტანილი ცვლილებების შესაბამისად. SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 6 (სუფთა წყალი და კანალიზაცია); SDG 8 (ღირსეული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა); SDG 11 (მდგრადი ქალაქები და დასახლებები).	2026 წლამდე ქ. თბილისის ნაგავსაყრელზე გაფართოვდა - მე-3 უჯრედის ხარჯზე. მოწყობილია ახალი მე- 4 უჯრედი, ნაგავსაყრელზე მოწყობილია აირების შემკრები სისტემა. ნაგავსაყრელზე ფუნქციონირებს ნაგავსაყრელიდან გამოწვეული წყლების მართვის სისტემა, მოწყობილია მასალების აღმდგენი ობიექტი- (MRF),	ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის ანგარიში ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის ნარჩენების მართვის გეგმა	შპს „თბილსერვის ჯგუფი“	ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერია საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	2025 წ. IV კვარტალი	18,105,6045 ლარი			105,982 800 ლარი (სესხი)	EBRD	

6.1.5. ქ. ფოთის არასახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელზე აირების მართვის სისტემის მოწყობა.	ქ. ფოთის ნაგავსაყრელზე აირების შეგროვებისა და გადამუშავების სისტემის მოწყობა.	1999/31/EC დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; (EC) No 1882/2003 რეგულაციით შეტანილი ცვლილებების შესაბამისად. SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 6 (სუფთა წყალი და კანალიზაცია); SDG 8 (ღირსეული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა); SDG 11 (მდგრადი ქალაქები და დასახლებები).	2026 წლისთვის ქ. ფოთის ნაგავსაყრელზე მოწყობილია აირების გადამამუშავებელი სისტემა	შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“ ანგარიში ქ. ფოთის მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გეგმა	შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერია	2025 წ. IV კვარტალი	დასაზუსტებელია						
6.1.6. ბათუმის არასახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელზე აირების მართვის სისტემის მოწყობა.	ქ. ბათუმის ახალ ნაგავსაყრელზე აირების შეგროვებისა და გადამამუშავების სისტემის მოწყობა.	1999/31/EC დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; (EC) No 1882/2003 რეგულაციით შეტანილი ცვლილებების შესაბამისად. SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 6 (სუფთა წყალი და კანალიზაცია); SDG 8 (ღირსეული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა); SDG 11 (მდგრადი ქალაქები და დასახლებები).	2026 წლისთვის ბათუმის ახალ ნაგავსაყრელზე ფუნქციონირებს აირების შეგროვებისა და გადამამუშავების სისტემა - 1 მგვტ სიმძლავრის გაზის ექსტრაქციის სისტემა.	შპს „აჭარის ნარჩენების მართვის კომპანიის“ ანგარიში	შპს „აჭარის ნარჩენების მართვის კომპანია“	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია ქობულეთის მუნიციპალიტეტის მერია	2025 წ. IV კვარტ.	5,012,700 ლარი 1,750,000.0 ევრო			5,012,700 ლარი (სესხი)	EBRD		

ამოცანა 6.2 ნარჩენების გადამამუშავების ხელშეწყობა

ამოცანის შედეგის მაჩვენებელი 6.2.1:	ნარჩენების გადამამუშავების შედეგად შემცირებული ემისიების რაოდენობა (გგ CO ₂ ეკვ.)	საბაზისო	საშუალოვადი ანი სამიზნე	საშუალოვადი ანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადი ანი სამიზნე	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო	
		წელი	2020	2022	2024	2026	2028	2030	პროგრესის შესახებ ყოველწლიური ანგარიში და კლიმატის სამოქმედო გეგმის შეფასების ანგარიში
		მაჩვენებელი	0	10	40	100	130	150-ზე მეტი	

რისკი ნარჩენების გადამამუშავებელი კომპანიების დაბალი ინტერესი

აქტივობა	მოკლე აღწერა	კავშირი საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმებასთან და მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG)	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	დადასტურების წყარო	პასუხისმგებელი უწყება	პარტნიორი უწყება	შესრულების ვადა	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო			
									სახელმწიფო	სხვა	დეფიციტი	
									ოღონობა	კოდი	ოღონობა	ორგანიზაცია

6.2.1. მუნიციპალიტეტების მიერ მიერ ქალაქის ნარჩენების წყაროსთან სეპარირების პრაქტიკის დანერგვა და ქალაქის რეციკლირების წახალისება.	მუნიციპალიტეტების მიერ მუნიციპალური ნარჩენებიდან ქალაქის ნარჩენების წყაროსთან სეპარირების პილოტირება და რეციკლირების მაჩვენებლის მიღწევის მიზნით, ცნობიერების ამაღლების ღონისძიებების გატარება. აქტივობა სრულ შესაბამისობაშია ნარჩენების მართვის ეროვნული სტრატეგიის და ნარჩენების მართვის ეროვნული სამოქმედო	2008/98/EC დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 8 (ღირსეული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა); SDG 9 (მრეწველობა, ინოვაცია და ინფრასტრუქტურა).	ქალაქის წყაროსთან სეპარირების საპილოტე პრაქტიკა დანერგილია, სულ მცირე, 5 ახალ მუნიციპალიტეტში	მუნიციპალიტეტების ანგარიშები მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გეგმები მომზადებულია საინფორმაციო ბროშურა და ვიდეორგოლი	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	მუნიციპალიტეტები ქალაქის ნარჩენების შემგროვებელი და გადამამუშავებელი კომპანიები შპს „აჭარის ნარჩენების მართვის კომპანია“ შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“	2025 წ. IV კვარტალი	ადმინისტრაციული ხარჯი						
--	---	--	---	--	---	---	---------------------	-----------------------	--	--	--	--	--	--

	გეგმით განსაზღვრულ მიზნებთან და ამოცანებთან.													
6.2.2. მუნიციპალიტეტების მიერ ბიოდეგრადირებადი (ორგანული და ბალის) ნარჩენების გადამუშავება.	მწვანე ნარჩენების კომპოსტირება ქუთაისისა და მარნეულის მუნიციპალიტეტებში, მუნიციპალური კომპოსტირების საწარმოების მიერ. აქტივობა სრულ შესაბამისობაშია ნარჩენების მართვის ეროვნული სტრატეგიის და ნარჩენების მართვის ეროვნული სამოქმედო გეგმით განსაზღვრულ მიზნებთან და ამოცანებთან.	2008/98/EC დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 8 (ღირსეული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა) და SDG 9 (მრეწველობა, ინოვაცია და ინფრასტრუქტურა). SDG 11 - „ქალაქებისა და დასახლებების ინკლუზიური, უსაფრთხო და მდგრადი განვითარება“	ყოველწლიურად მიღებული კომპოსტის რაოდენობა ქუთაისის მუნიციპალური კომპოსტირების საწარმოში შეადგენს 15 ტონას. ყოველწლიურად მიღებული კომპოსტის ჯამური რაოდენობა მარნეულის მუნიციპალური კომპოსტირების საწარმოში შეადგენს 50 ტონას.	მარნეულის მუნიციპალიტეტის მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გეგმა. ქუთაისის მუნიციპალიტეტის მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გეგმა	ქუთაისის მუნიციპალიტეტის მერია მარნეულის მუნიციპალიტეტის მერია	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	2025 წ. IV კვარტალი	ადმინისტრაციული ხარჯი						
6.2.3 ბიოდეგრადირებადი ნარჩენების ენერჯიად გარდაქმნის საჭიროებების შეფასება	ბიოდეგრადირებადი ნარჩენების ენერჯიად გარდაქმნისთვის საჭიროებების შეფასება. აქტივობა სრულ შესაბამისობაშია ნარჩენების მართვის ეროვნული სტრატეგიის და ნარჩენების მართვის ეროვნული სამოქმედო გეგმით განსაზღვრულ მიზნებთან და ამოცანებთან.	2008/98/EC დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 8 (ღირსეული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა) და SDG 9 (მრეწველობა, ინოვაცია და ინფრასტრუქტურა).	2026 წლამდე შემუშავებულია ბიოდეგრადირებადი ნარჩენების ენერჯიად გარდაქმნისთვის საჭიროებების შეფასების ლოკუმენტი	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ანგარიში	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	შესაბამისი მუნიციპალიტეტები კერძო სექტორი	2025 წ. IV კვარტალი	565,208.78 ლარი 200 000 ევრო						565,208.78 ლარი
6.2.4. პლასტიკის ნარჩენების ნაკადების შეფასება	პლასტიკის ნარჩენების ნაკადების შეფასება. აქტივობა სრულ შესაბამისობაშია ნარჩენების მართვის ეროვნული სტრატეგიის და ნარჩენების მართვის ეროვნული სამოქმედო გეგმით განსაზღვრულ მიზნებთან და ამოცანებთან.	2008/98/EC დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; SDG 8 (ღირსეული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა) და SDG 9 (მრეწველობა, ინოვაცია და ინფრასტრუქტურა). SDG 11 - „ქალაქებისა და დასახლებების ინკლუზიური, უსაფრთხო და მდგრადი განვითარება“.	2026 წლისთვის შემუშავებულია პლასტიკის ნარჩენების ნაკადების შეფასების ანგარიში	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო ანგარიში	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო შესაბამისი მუნიციპალიტეტები	2025 წ. IV კვარტალი	423,906.58 ლარი 150 000 ევრო						423,906.58 ლარი
6.2.5. ნარჩენების მართვის შესახებ ცოდნისა და ცნობიერების ამაღლება.	მოსახლეობისა და სხვა ნარჩენების მართვაში ჩართული საჯარო უწყებების შესაძლებლობების გაძლიერება და დაინტერესებული მხარეებისათვის (ბალები, სკოლა და უნივერსიტეტები) ცნობიერების ასამაღლებელი ტრენინგების	SDG 4 (ხარისხიანი განათლება); SDG 9 (მრეწველობა, ინოვაცია და ინფრასტრუქტურა); SDG 11 (მდგრადი ქალაქები და დასახლებები); SDG 12- (გონივრული მოხმარება და წარმოება).	2026 წლისთვის გადამზადებულია 50 სულ მცირე 50 ნარჩენების მართვაში ჩართული საჯარო უწყებების თანამშრომელი 2026 წლისთვის ჩატარებულია, სულ მცირე, 15 ცნობიერების	სსიპ „გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის“ ანგარიში	სსიპ „გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი“	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო მუნიციპალიტეტები კერძო და საჯარო სკოლები სასწავლო უნივერსიტეტები ბალები	2025 წ. IV კვარტალი	ადმინისტრაციული ხარჯი						

	/შევედრების კამპანიის განხორციელება. აქტივობა სრულ შესაბამისობაშია ნარჩენების მართვის ეროვნული სტრატეგიის და ნარჩენების მართვის ეროვნული სამოქმედო გეგმით განსაზღვრულ მიზნებთან და ამოცანებთან.		ასამალელები შეხვედრა.			საჯარო უწყებები							
ამოცანა 6.3.			ურბანული ჩამდინარე წყლებიდან წარმოქმნილი სათბურის აირის ემისიების შემცირება										
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 6.3.1:	ურბანული ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობიდან შემცირებული ემისიების ოდენობა (გგ CO ₂ ეკვ.)		საბაზისო	საშუალოვად დიანი სამიზნე	საშუალოვად დიანი სამიზნე	საშუალოვად დიანი სამიზნე	საშუალოვად დიანი სამიზნე	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო				
		წელი	2020	2022	2024	2026	2028	2030	საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიის ანგარიში				
		მაჩვენებელი	0	150-ზე მეტი	200-ზე მეტი	300-ზე მეტი	400-ზე მეტი	500-ზე მეტი					
რისკი	აქტივობის შესასრულებლად საჭირო ფინანსური რესურსების ვერ მოძიება												
აქტივობა	მოკლე აღწერა	კავშირი საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმებასთან და მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG)	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	დადასტურების წყარო	პასუხისმგებელი უწყება	პარტნიორი უწყება	შესრულების ვადა	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
									სახელმწიფო		სახელმწიფო		დეფიციტი
									ოდენობა	კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
6.3.1. ურბანული ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების მშენებლობა.	აქტივობა ითვალისწინებს ურბანული ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების მშენებლობის დასრულებას.	91/271/EEC დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; 98/15/EC დირექტივითა და N 1882/2003 რეგულაციით შეტანილი ცვლილებების შესაბამისად. SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 6 (სუფთა წყალი და კანალიზაცია); SDG 8 (დირსული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა); SDG 11 (მდგრადი ქალაქები და დასახლებები).	2026 წლისთვის აგებულია 8 ურბანული ჩამდინარე წლის გამწმენდი ნაგებობა;	მშს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიის“ ანგარიში	მშს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია“	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	2025 წ. IV კვარტალი	183,120,618.0 ლარი	34,214,344.0 ლარი	250401	148,906,274.0 ლარი (სესხი)	ADB	
6.3.2. თბილისის ურბანული ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობებზე სათბურის აირების შეგროვების და გადამუშავების სისტემის მოწყობა.	თბილისის ურბანული ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობებზე სათბურის აირების შეგროვების და გადამუშავების სისტემის მოწყობა.	91/271/EEC დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; 98/15/EC დირექტივითა და N 1882/2003 რეგულაციით შეტანილი ცვლილებების შესაბამისად. SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა), SDG 6 (სუფთა წყალი და კანალიზაცია), SDG 8 (დირსული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა) და SDG 11 (მდგრადი ქალაქები და დასახლებები)	2026 წლისთვის თბილისის ურბანული ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობაზე მოწყობილია აირების შეგროვების და გადამუშავების სისტემები, რომლებიც სრულად შეესაბამება 91/271/EEC ევროპის საბჭოს დირექტივას.	მშს „ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერის“ ანგარიში	მშს „ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერის“	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	2025 წ. IV კვარტალი	21,000.0 ლარი			21,000.0 ლარი	მშს „ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერის“	
6.3.3. ბათუმის ურბანულ ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობაზე სათბურის აირების შეგროვება და გადამუშავება.	ბათუმის ურბანული ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობაზე სათბურის აირების შეგროვების და გადამუშავების სისტემის მოწყობა.	91/271/EEC დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; 98/15/EC დირექტივითა და N 1882/2003 რეგულაციით შეტანილი ცვლილებების შესაბამისად;	2026 წლისთვის ბათუმის ურბანულ ჩამდინარე გამწმენდი ნაგებობაზე მოწყობილია	მშს ბათუმის წყალის ანგარიში	მშს „ბათუმის წყალი“	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	2025 წ. IV კვარტალი	4,253, 851.88 ლარი			4,253, 851.88 ლარი	KFW	

		SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 6 (სუფთა წყალი და კანალიზაცია); SDG 8 (ღირსეული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა); SDG 11 (მდგრადი ქალაქები და დასახლებები).	აირების შეგროვების და გადამუშავების სისტემა,			ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია								
6.3.4. ქობულეთის ჩამდინარე წყლების გამწმენდ სადგურზე სათბურის აირების შეგროვება და გადამუშავება.	ქობულეთის ჩამდინარე წყლების გამწმენდ სადგურზე აირების შეგროვების და გადამუშავების სისტემების მოწყობა.	91/271/EEC დირექტივის განხორციელების მხარდაჭერა; 98/15/EC დირექტივითა და N 1882/2003 რეგულაციით შეტანილი ცვლილებების შესაბამისად; SDG 3 (ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა); SDG 6 (სუფთა წყალი და კანალიზაცია); SDG 8 (ღირსეული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა); SDG 11 (მდგრადი ქალაქები და დასახლებები).	2026 წლისთვის ქობულეთის გამწმენდ ნაგებობაზე მოწყობილია აირების შეგროვებისა და გადამუშავების სისტემები, რომლებიც სრულად შეესაბამება 91/271/EEC ევროპის საბჭოს დირექტივას	მშს ქობულეთის წყალის ანგარიში	მშს ქობულეთის წყალი	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო ქობულეთის მუნიციპალიტეტი	2025 წ. IV კვარტალი	1,985,130.88ლარი 700 000 ევრო						1,985,130.88ლარი
ამოცანა 6.4.		მონაცემებზე დაფუძნებული ნარჩენების მართვის სისტემის განვითარება												
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 6.4.1:	ნარჩენების მართვის შესახებ ანგარიშების პროცენტული წილი, რომელიც ეყრდნობა მონაცემებს		საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის ანგარიშები					
			წელი	2020	2022	2024	2026	2028	2030					
			მაჩვენებელი	0%	50%	70%	80%	90%	100%					
რისკი	ნარჩენების მართვის სისტემის გაუმართაობა													
აქტივობა	მოკლე აღწერა	საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმებასთან და მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG)	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	დადასტურების წყარო	პასუხისმგებელი უწყება	პარტნიორი უწყება	შესრულების ვადა	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო					
									სახელმწიფო		სახელმწიფო		დეფიციტ	
									ოდენობა	კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია		
6.4.1. ნარჩენების სექტორისთვის მონაცემების შეკრებისა და განახლების კონსოლიდირებული პროცესის ჩამოყალიბება.	ნარჩენების მართვის შესახებ ინტეგრირებული ელექტრონული მონაცემთა ბაზის შექმნა და ანგარიშგების სახელმძღვანელოს შემუშავება. აქტივობა სრულ შესაბამისობაშია ნარჩენების მართვის ეროვნული სტრატეგიის და ნარჩენების მართვის ეროვნული სამოქმედო გეგმით განსაზღვრულ მიზნებთან და ამოცანებთან.	SDG 4 (ზარისხიანი განათლება); SDG 8 (ღირსეული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა); SDG 11 (მდგრადი ქალაქები და დასახლებები); SDG 16 (მშვიდობა, სამართლიანობა და ძლიერი ინსტიტუტები).	2026 წლისთვის შექმნილია ნარჩენების მართვის ინტეგრირებული ელექტრონული მონაცემთა ბაზა. შემუშავებულია ნარჩენების შესახებ მონაცემთა შეგროვებისა და ანგარიშგების მეთოდოლოგიური სახელმძღვანელო დოკუმენტი.	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ანგარიში	საქართველოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	მუნიციპალიტეტები საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური (საქსტატი) კერძო სექტორი	2025 წ. IV კვარტალი	დასაზუსტებელია					EU	
მიზანი 7		2030 წლისთვის, სატყეო სექტორის მიერ ნახშირბადის შთანთქმის შესაძლებლობის, 2015 წელს დაფიქსირებულ დონესთან შედარებით, 10%-ით გაზრდა												
კავშირი მდგრადი განვითარების მიზნებთან		მდგრადი განვითარების მიზნები 6, 11, 15												
გავლენის მაჩვენებელი 7.1:	ტყეების მიერ ნახშირბადის ჩაჭურის პოტენციალი (გგ CO ₂ ეკვ.)		ისტორიული	საბაზისო	საშუალოვადიანი სამიზნე	საშუალოვადიანი სამიზნე	პროგნოზი საბაზისო სცენარით	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო					
			წელი	1990	2015	2024	2028	2030	2030 წელს სათბურის აირების ეროვნული ინვენტარიზაცია					
			მაჩვენებელი	-6,353	- 5,621	- 5950	6000	-5,931	-6,183 -ზე მეტი (+10%)					

ამოცანა 7.1		დეგრადირებული ტყის აღდგენა											
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 7.1.1:	ტყის ფართობი ჰექტარში, რომელზეც განხორციელდა აღდგენითი სამუშაო	საბაზისო	საშუალოვალიანი	საშუალოვალიანი	საშუალოვალიანი	საშუალოვალიანი	საშუალოვალიანი	საშუალოვალიანი	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო			
			წელი	2019	2022	2024	2026	2028	2030	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წლიური ანგარიში			
			მარჯვენა	190 ჰა	890 ჰა	2090 ჰა	2690 ჰა	3290 ჰა	4000 ჰა -ზე მეტი				
რისკი	სახელმწიფო ბიუჯეტის ან/და სხვა შემოსავლების შემცირება; ტყის კოდექსის კანონქვემდებარე აქტის „ტყის მოვლისა და აღდგენის წესის“ დამტკიცების გახანგრძლივება												
აქტივობა	მოკლე აღწერა	კავშირი საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმებასთან და მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG)	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	დადასტურების წყარო	პასუხისმგებელი უწყება	პარტნიორი უწყება	შესრულების ვადა	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
									სახელმწიფო		სხვა		დეფიციტი
									ოლენობა	კოდი	ოლენობა	ორგანიზაცია	
7.1.1. ტყის აღდგენა-გამენების ღონისძიებების განხორციელება დეგრადირებული ტყის ტერიტორიაზე	ტყის მართვის გეგმებზე დაყრდნობით და/ან სპეციალური შესწავლების საფუძველზე, ტყის მართვაზე პასუხისმგებელი ორგანოების მიერ ყოველწლიურად განხორციელდება აღდგენას დასაქვემდებარებული ფართობების გამოვლენა (პრიორიტეტი ენიჭება მდინარის ხეობებსა და ბუნებრივი და ანთროპოგენული მიზეზებით დეგრადირებულ ტერიტორიებს) და შესაბამისი ტყის აღდგენის პროექტების მომზადება. ტყის აღდგენის პროექტებით განსაზღვრული ტყის აღდგენა-გამენების ღონისძიებები 2024-2025 წლებში განხორციელდება: სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს მიერ 3 300 ჰა ფართობზე; აჭარის სატყეო სააგენტოს მიერ 200 ჰა ფართობზე.	ასოცირების შესახებ შეთანხმების მუხლი 302; SDG 1 (არა სიღარიბეს); SDG 8 (ღირსეული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა); SDG 15 (დედამიწის ეკოსისტემები).	2026 წლისთვის ტყის აღდგენა-გამენების ღონისძიებები განხორციელდება ლია 3 500 ჰა ფართობზე	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წლიური ანგარიში	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	სსიპ „ეროვნული სატყეო სააგენტო“ სსიპ „აჭარის სატყეო სააგენტო“	2025 წ. IV კვარტალი	2,550,000.0 ლარი	2,550,000.0 ლარი	31 09 02			
ამოცანა 7.2		ტყის მდგრადი მართვის ხელშეწყობა											
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 7.2.1:	მდგრადი მართვის პრინციპებით მართული ტყის ფართობი ჰექტარში	საბაზისო	საშუალოვალიანი	საშუალოვალიანი	საშუალოვალიანი	საშუალოვალიანი	საშუალოვალიანი	საბოლოო სამიზნე	დადასტურების წყარო				
			წელი	2019	2022	2024	2026	2028	2030	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წლიური ანგარიში			
			მარჯვენა	0	150, 807 ჰა	300, 000 ჰა	350, 000 ჰა	402, 000 ჰა	450, 000 ჰა				
რისკი	სახელმწიფო ბიუჯეტის ან/და სხვა შემოსავლების შემცირება; შექმნილი ახალი დაცული ტერიტორიებისთვის ფინანსების არ გამოყოფა; GCF პროექტის „ტყის სექტორის რეფორმის განხორციელების ხელშეწყობა საქართველოში ტყის დეგრადაციის შედეგად სათბურის აირების გამოყოფის შემცირებისთვის“ დაწყების ვადების გადადება; ტყის კოდექსის კანონქვემდებარე აქტების დამტკიცების პროცედურების გახანგრძლივება.												
აქტივობა	მოკლე აღწერა	კავშირი ასოცირების შესახებ შეთანხმებასთან და მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG)	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	დადასტურების წყარო	პასუხისმგებელი უწყება	პარტნიორი უწყება	შესრულების ვადა	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
									სახელმწიფო		სხვა		დეფიციტი
									ოლენობა	კოდი	ოლენობა	ორგანიზაცია	

7.2.1 ტყის ინვენტარიზაცია და ტყის მართვის გეგმების შემუშავება	2024-2025 წლებში ტყის აღრიცხვის სამუშაოები განხორციელდება 262 575 ჰა ფართობზე (აქედან, 138 299 ჰა GCF-ის მიერ დაფინანსებული პროექტის ფარგლებში, ხოლო, 124 276 ჰა საბიუჯეტო დაფინანსებით) რომლის საფუძვლზეც მომზადდება ტყის მართვის გეგმები მომდევნო 10 წლიანი პერიოდისთვის თიანეთის (40 924 ჰა), ყვარლის (54 496 ჰა), თელავის (57 124 ჰა), ონისა (73 437 ჰა) და ცაგერის (50 839 ჰა) სატყეო უბნებისთვის.	ასოცირების შესახებ შეთანხმების მუხლი 302; სიღარიბეს); SDG8 (ღირსეული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა); SDG 15 (დედამიწის ეკოსისტემები).	განხორციელებულია ტყის ინვენტარიზაცია 5 სატყეო უბნის ტერიტორიაზე. ტყის მართვის გეგმა შემუშავებული და დამტკიცებულია 5 სატყეო უბნისთვის (მუნიციპალიტეტი სთვის)	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	სსიპ „ეროვნული სატყეო სააგენტო“	2025 წ. IV კვარტალი	2,923,800.00 ლარი	1,762,300.0 ლარი	31 09 03 და 31 09 04	1,161,500.00 ლარი (გრანტი)	GCF, გერმანიის მთავრობა	
7.2.2. ტყის საინფორმაციო და მონიტორინგის სისტემის სრულყოფა	განხორციელდება ტყის მონიტორინგისა და საინფორმაციო სისტემის ძირითადი მოდულების შემუშავება და სისტემაში ინტეგრირება ტყის მართვის გეგმებით განსაზღვრული სატყეო ღონისძიებების (ტყითსარგებლობა, ტყის მოვლა-ადგენა და ა.შ) მონიტორინგისა და ტყის მართვის დაგეგმვის გაუმჯობესების მიზნით	ასოცირების შესახებ შეთანხმების მუხლი 302; სიღარიბეს); SDG8 (ღირსეული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა); SDG 15 (დედამიწის ეკოსისტემები).	შემუშავებულია ტყის მონიტორინგის და საინფორმაციო სისტემის სამი მოდული	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო		2025 წ. I კვარტალი	336,000.00 ლარი	70,00.00 ლარი		266,000.00 ლარი (გრანტი)	GCF, გერმანიის მთავრობა	
7.2.3. ტყის პათოლოგიური მონიტორინგის სისტემის დანერგვა	ტყის მავნებელ-დაავადებების მართვის, ადრეულ ეტაპზე მათი აღმოჩენისა და ტყის ღებრადაციის თავიდან აცილების/შერბილების მიზნით განხორციელდება მუდმივი სანიმუშო ფართობების (სულ მცირე 100 სანიმუშო ფართობი) აღება ეროვნული სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებული ტყის ყველა (42) სატყეო უბნის ტერიტორიაზე და მონაცემთა ბაზის შექმნა.	SDG 15 (დედამიწის ეკოსისტემები)	2026 წლისთვის მუდმივი სანიმუშო ფართობები აღებულია 42 სატყეო უბნის ტერიტორიაზე	სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს წლიური ანგარიში	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	სსიპ „ეროვნული სატყეო სააგენტო“	2025 წ. IV კვარტალი	1,050,000.00 ლარი	1,050,000.00 ლარი	31 09 02			
7.2.4. ტყის ხანძარსაწინააღმდეგო პრევენცია და მართვის გაუმჯობესება	ხანძარსაწინააღმდეგო პრევენციული ღონისძიებები დაგეგმვის გაუმჯობესების მიზნით განხორციელდება ტყის ტერიტორიებზე ხანძრების რისკის შეფასება და მომზადდება ტყის ხანძრების მართვის გეგმები სატყეო უბნის დონეზე. ტყის ხანძრის მართვის გეგმების მომზადდება ეროვნული სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებული ტყის ყველა (42) სატყეო უბნისთვის	SDG 15 (დედამიწის ეკოსისტემები)	შემუშავებულია ტყის ხანძრების მართვის გეგმა 42 სატყეო უბნისთვის	სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს წლიური ანგარიში	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	სსიპ „ეროვნული სატყეო სააგენტო“	2025 წ. I კვარტალი	100,000.00 ლარი	100,000.00 ლარი	31 09 02			
7.2.5. ტყის მრავალმიზნობრივი გამოყენების ხელშეწყობა ეკოტურიზმის განვითარების	ტყის ეკოსისტემური სერვისების ეფექტიანად გამოყენების მიზნით განხორციელდება ეკოტურიზმის განვითარების გეგმების შემუშავება 87 686	ასოცირების შესახებ შეთანხმების მუხლი 302; სიღარიბეს); SDG8 (ღირსეული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა); SDG	შემუშავებულია და გამოქვეყნებულია ეკოტურიზმის განვითარების გეგმა სამი	სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს წლიური ანგარიში	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	სსიპ „ეროვნული სატყეო სააგენტო“	2025 წ. I კვარტ.	132,400.00 ლარი	132,400.00 ლარი	31 09 01			

გეგმების შემუშავების გზით	პა ფართობისთვის (მცხეთის, ლანჩხუთის და თიანეთის მუნიციპალიტეტები) ეკოტურიზმის განვითარების გეგმა გულისხმობს საქართველოს ეკოტურიზმის სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის მოთხოვნების დაცვით, სატყეო უბნის ტერიტორიის პოტენციალის შესწავლას და ეკო ტურისტული პროდუქტის ან/და სერვისის დაგეგმვას	15 (დედამიწის ეკოსისტემები).	მუნიციპალიტეტი სთვის											
7.2.6. დამტკიცებული ზურმუხტის ქსელის ტერიტორიის ფარგლებში მოქმედი საქართველოს ტყის ზურმუხტის ქსელის მართვის გეგმების მოშალა.	2024-2025 წლებში ზურმუხტის ქსელის მართვის გეგმები მოშალდება 248 186 ჰა საქართველოს ტყის ფართობისთვის 25 ზურმუხტის ქსელის საიტისთვის	ასოცირების შეთანხმების მუხლი 302; SDG 1 (არა სიღარიბეს); SDG 8 (ღირსეული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა); SDG 15 (დედამიწის ეკოსისტემები).	2026 წლისთვის ზურმუხტის ქსელის ტყის ტერიტორიის მინიმუმ 248 186 ჰა-ზე შემუშავებულია ზურმუხტის ქსელის მართვის გეგმები.	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	სსიპ „ეროვნული სატყეო სააგენტო“	2025 წ. IV კვარტ.	480,000.00 ლარი			480,000.00 ლარი	SIDA შვედეთის მთავრობა		
7.2.7. დაცული ტერიტორიების ქსელის გაფართოვება	2024-2025 წლებში დაცული ტერიტორიების ქსელი გაფართოვდება 135 286 ჰა ფართობით: გურიის ეროვნული პარკი (20 286 ჰა) და სამეგრელოს ეროვნული პარკი (52 000 ჰა) და ზემო სვანეთის ეროვნული პარკი (63 000 ჰა)	ასოცირების შესახებ შეთანხმების მუხლი 302; SDG 1 (არა სიღარიბეს); SDG 8 (ღირსეული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა); SDG 15 (დედამიწის ეკოსისტემები).	საქართველოს პარლამენტის მიერ მიღებულია სამი კანონი გურიის ეროვნული პარკის, სამეგრელოს ეროვნული პარკის და ზემო სვანეთის ეროვნული პარკის შექმნისა და მართვის შესახებ.	სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტოს წლიური ანგარიში	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	სსიპ „დაცული ტერიტორიების სააგენტო“	2025 წ. IV კვარტ.	10,500.00			10,500.00 ლარი	კავკასიის ბუნების ფონდი CNF/USF		
ამოცანა 7.3 კლიმატის ცვლილების გამოწვევებისადმი ადეკვატური ტყის მართვის სისტემის განვითარება														
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 7.3.1:	სატყეო საკითხებთან დაკავშირებული უწყებათშორისი კოორდინაციის გზით შექმნილი და სექტორთაშორისი პროექტების რაოდენობა			საბაზისო	საშუალო ვადიანი	საშუალო ვადიანი	საშუალო ვადიანი	საშუალო ვადიანი	საშუალო ვადიანი	საშუალო ვადიანი	საშუალო ვადიანი	დადასტურების წყარო		
				წელი	2020	2022	2024	2026	2028	2030		გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წლიური ანგარიში; ეროვნული სატყეო პროგრამის პლენარული ანგარიში		
				მაჩვენებელი	10	20	25	28	30	30-ზე მეტი				
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 7.3.2:	დაცული ტერიტორიების მართვის გეგმების პროცენტული წილი, რომელშიც ინტეგრირებულია კლიმატის ცვლილების მერბილების დონისძიებები			წელი	2020	2022	2024	2026	2028	2030		დაცული ტერიტორიების მართვის გეგმები		
				მაჩვენებელი	0	65%-ზე მეტი	80%-ზე მეტი	85%-ზე მეტი	90%-ზე მეტი	100%				
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 7.3.3:	ტყის მდგრადი მართვის გეგმების რაოდენობა, რომელიც გენდერულად სენსიტიურია			წელი	2020	2022	2024	2026	2028	2030		პროექტის „საქართველოში ტყის სექტორის რეფორმის გატარების მხარდაჭერა ტყის დეგრადაციით გამოწვეული სათბურის აირების ემისიის შემცირების მიზნით“ შესრულების ანგარიში		
				მაჩვენებელი	0	15%	30%	40%	50%	50%-ზე მეტი				
რისკი	სახელმწიფო ბიუჯეტის ან/და სხვა შემოსავლების შემცირება.													
აქტივობა	მოკლე აღწერა	კავშირი საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმებასთან და მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDG)	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	დადასტურების წყარო	პასუხისმგებელი უწყება	პარტნიორი უწყება	შესრულების ვადა	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო					
									სახელმწიფო	სხვა	დეფიციტი			
									ოდენობა	კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია		

7.3.1 ეროვნული სატყეო პროგრამის ინსტიტუციონალიზაცია	განხორციელება ეროვნული სატყეო პროგრამის, როგორც უწყებათაშორისი კოორდინაციის და ტყესთან დაკავშირებულ გადაწყვეტილებებში საზოგადოების ჩართულობის მექანიზმის სრულყოფა	SDG 15 (დედამიწის ეკოსისტემები)	2025 წლის ბოლომდე ჩატარებული ეროვნული სატყეო პროგრამის სულ მცირე 4 შეხვედრა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წლიური ანგარიში	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო		2025 წ. IV კვარტალი	ადმინისტრაციული ხარჯი					
7.3.2 ტყის მართვის გეგმებში გენდერთან დაკავშირებული საკითხების ინტეგრირება	ტყის მართვის გეგმების სრულყოფის მიზნით განხორციელება არსებული გეგმების (ლანჩუტის, ჩოხატაურის, ოზურგეთის, ახმეტის, დედოფლისწყარო-სიდნაღის სატყეო უბნები) შეფასება გენდერული სენსიტიურობის თვალსაზრისით წინასწარ შემუშავებული მეთოდოლოგიის და კრიტერიუმების შესაბამისად, გენდერთან დაკავშირებული საკითხები გათვალისწინებული იქნება თიანეთის, ყვარლის, თელავის სატყეო უბნების ტყის მართვის გეგმების მომზადებისას.	ასოცირების შესახებ შეთანხმების მუხლი 302; SDG 1 (არა სიდარბეს); SDG8 (ღირსეული სამუშაო და ეკონომიკური ზრდა); SDG 15 (დედამიწის ეკოსისტემები).	შემუშავებულია და დამტკიცებულია მეთოდური მითითებები ტყის მართვის გეგმების შეფასების და მასში გენდერის საკითხების ინტეგრირების მიზნით 2025 წლის ბოლომდე 8 ტყის მართვის გეგმა გენდერულად სენსიტიურია	ლანჩუტის, ჩოხატაურის, ოზურგეთის, ახმეტის, თიანეთის, ყვარლის, თელავის და დედოფლისწყარო-სიდნაღის სატყეო უბნების ტყის მართვის გეგმები სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს წლიური ანგარიში	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტო	2025 წ. IV კვარტალი	17,000 ლარი			17,000 ლარი	GCF, გერმანიის მთავრობა	